

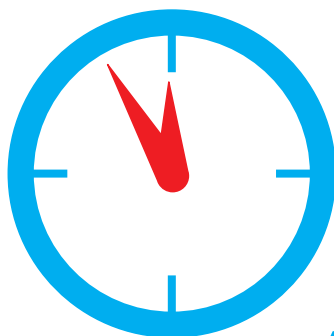
eular

fighting rheumatic & musculoskeletal
diseases together

70 anniversary
1947 - 2017

ILAR
INTERNATIONAL LEAGUE of
ASSOCIATIONS for RHEUMATOLOGY

**HESH
KESHIKTIRMEŃ,
BÚGIN
BAYLANISIŃ**

“Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” akcijasına tiyisli qurallar toplamı

Qurallar toplamı haqqında túsiniq beriw

EULAR baslaması menen ótkerilip atırǵan “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” akcijası, revmatizm hám tayanish-háreket aǵzaları keselliklerin erte anıqlaw hám dálillerge tiykarlanǵan emlew usıllarınan óz waqtında paydalanıw, insan hám jámiyetke tiygiziliwi múmkin bolǵan zıyan hám awırılıqlardıń aldın alıw múmkinligi haqqında eskertiwge qaratılǵan.

Kampaniya tabıslı ótiwi ushın **siziń** járdemińiz kerek boladı. «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın»- RTKlerine shalıǵan insanlardıń ómirin jaqsı tárepke ózgeretetuǵın kúshli platforma bolıp, RTK menen baylanislı bolǵan bársheni – densawlıqtı saqlaw sistemasındaǵı qánigelestirilgen uyımlar, medicinalıq birlespeler hám nawqaslar toparların – birden-bir maqset jolında jumıs alıp barıw ushın birlestiredi.

Bul qurallar toplamı, «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın» kampaniyasınıń ulıwma kórinisin názerge usınıw menen birge, kampaniya hám nawqaslardı qollap-quwatlawǵa járdem beretuǵın tiykarǵı kórsetpe hám materiallardı óz ishine aladı.

Usı qızıqlı kampaniya ústinde siz benen birgelikte islewdi kútip qalamız. Siziń qollap-quwatlawıńız hám qosqan úlesińiz benen biz erterek diagnoz qoyıw hám emlew imkaniyatı ushın birgelikte jumıs alıp bara alamız!

Qurallar toplamı quramı

1. EULAR haqqında
2. “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” akcijasınıń ulıwma kórinisi
3. “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” akcijasına tiyisli tiykarǵı xabarlar
4. Brending hám súwretler
5. “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” akcijasına arnalǵan plakat
6. Ilaj boyınsha kórsetpe
7. Pútkiljáhán artrit kúni
8. Paydalı baylanis maǵlıwmatları

Revmatizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanisın

1.0 EULAR haqqında

Revmatizmge qarsı Evropa ligası (EULAR) – bul pútkil Evropa boyınsha artrit/revmatizm menen awırǵan insanlar, revmatologiya tarawındaǵı densawlıqtı saqlaw qánigeleri hám Evropa boyınsha revmatologiya ilimiy jámiyetlerin ózinde jámleytuǵın kommerciyalıq emes shólkem bolıp tabıladı.

EULARdıń maqsetleri insan hám jámiyet ushın RTKleri awırılıǵın páseytiw hám olardı emlew, aldın alıw hám rehabilitaciya qılıw islerin jaqsılawǵa qaratılǵan. Ol izertlew jetiskenliklerin hám RTK lerine shalıǵan insanlarǵa kúndelikli kútim beriw jumısları jetilistiriliwin propaganda qılıw hám Evropa basqarıw organları tárepinen RTKlerine shalıǵan insanlardıń mútájlikleri tán alınıwı ushın gúresedi.

EULAR aǵzaları quramına ilimiy jámiyetler (atap aytqanda, medicinalıq jámiyetler), densawlıqtı saqlaw kásiplik uyımları, nawqaslar shólkemi, korporativ aǵzalar hám Evropa boyınsha RTKlerine shalıǵan insanlar kiredi.

Qosımsha maǵlıwmat ushın tómenдеgi saytqa kiriń: www.eular.org

2.0 “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanisın”

«Hesh keshiktirmeń, búgin baylanisın» kampaniyasınıń ulıwma kórinisi tómenдеgilerden ibarat:

- *Kampaniyaniń maqsetleri*
- *Kampaniyaniń jergilikli hám global dárejede iske túsiriliwi*
- *Iskerligi xronologiyası*

2.1 “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanisın”- degenimiz ne?

“Hesh keshiktirmeń, búgin baylanisın” – bul pútkil Evropa hám jergilikli masshtabta ámelge asırılátuǵın kampaniya bolıp, ol adamlardı, atap aytqanda, medicinalıq qánigeler, shıpkarler, jámiyetshilik hám siyasatshılardı RTKlerin erte anıqlaw hám dálıllerge tiykarlanǵan emlew usılların óz waqtında paydalanıw imkaniyatına iye bolıwǵa shaqıradı. Ulıwma maqset – RTKlerin tiykarǵı kesellikler hám pandemiya dárejesindegi xalıq salamatlıǵı mashqalası sıpatında atap kórsetiw; sonday-aq, erte diagnoz qoyıw hám óz waqtında emlewge kirisiw, insan hám jámiyet ushın keyingi zıyan hám awırılıqlardıń aldın alıw múmkin ekenligin kórsetiw.

Integraciyalasqan kampaniya RTKleri boyınsha jumıs alıp baratuǵın shıpkarler, densawlıqtı saqlaw sistemasındaǵı qánigelestirilgen uyımlar hám nawqaslar toparların bir-biri menen baylanıstırıw, erte diagnoz qoyıwdı keshiktiretuǵın tosqınıqlardı alıp taslawǵa járdem beredi. Usı másele boyınsha Evropa hám jergilikli dárejedeги xabarlardı birlestiriw hám jetkeriw, ózgerislerge tásir etetuǵın kúshli platforma menen támiyinleydi.

Kampaniya baslanıwı EULARdıń 70 jılıǵına tuwrı keldi, yaǵnıy, ótkerilgen izertlewler hám medicinalıq qánigeler, shıpkarler hám nawqaslar arasındaǵı birge islesiwdiń 70 jılıǵı belgilenedi.

**Revmatizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanisın**

2.2. Kampaniyanıń maqsetleri

“Hesh keshiktirmeŇ, búgün baylanısın” kampaniyasınıń maqsetleri tómendegilerden ibarat:

- RTKlerin erte anıqlaw hám dáıllerge tiykarlangan emlew usıllarınan óz waqtında paydalanıw, bunnan keyin insan hám jámiyetke jetkeriletuǵın zıyan hám awırılıqlardıń aldın alıwdıń áhmiyetin atap kórsetiw.
- Erte diagnoz qoyıwdı keshiktiretuǵın tosqınlıqlardı joq qılıw. Adamlar buwınları awırǵanına onsha itibar bermeydi hám olar kóbinese kesellik belgileri payda bolıwı menen dárhal shıpaker yamasa densawlıqtı saqlaw qánigesine jolıqpaydı.
- Kesellik aqıbetiniń aldın alıw maqsetinde, kesellikti ilajı bolǵanında erte hám durıs anıqlaw hám emlew ushın densawlıqtı saqlaw tarawı qánigelerin oqıtıw arqalı járdem beriw (revmatologiya mektebine muwapıq halda)
- RTKlerin erte anıqlaw hám óz waqtında dáıllerge tiykarlangan emlew usılları boyınsha EULAR másláhátlerin atap kórsetiw.
- Nawqaslardıń ózleriniń jeke mútájliklerinen kelip shıqqan halda, RTKlerin optimal dárejede diagnostikalaw hám emlew xızmetlerin alıwında olardı qollap-quwatlawdı kúsheytiw.

2.3 Kampaniyanıń iske túsiriliwi

Global dárejede iske túsiriliwi

“Hesh keshiktirmeŇ, búgün baylanısın” kampaniyasınıń global dárejede iske túsiriliwi **14-iyun kúni EULARdıń Madrid** qalasındaǵı Kongressinde bolıp ótedi. EULAR prezidenti, professor Gerd R. Burmester EULAR Kongressiniń ashılıw máresiminde kongress delegatların kampaniya menen tanıstradı.

Bul bunnan keyingi global ilajlar, sol qatarda EULARdıń veb-saytındaǵı kampaniya haqqındaǵı maǵlıwmatlar jańalanıp barıwı hám press-relizler arqalı qollap-quwatlanadı.

Jergilikli dárejede iske túsiriliwi

Global dárejedege iske túsiriw bir qatar milliy dárejede ámelge asırılauıǵın ilajlar menen qollap-quwatlanadı. Jergilikli iskerlikke misallar tómendegilerden ibarat:

Lissabondaǵı siyasiy dóńgelek stol sawbeti

Lissabondaǵı FABK (Fizikalıq Aktivlikti Bahalaw Kriteriyleri) ánjumanı menen bir waqıtta, Portugaliya Revmatizmge Qarsı Ligası fevral ayında erte diagnostikalaw temasında siyasiy ánjuman ótkerdi. Ilajdıń maqsetleri tómendegilerden ibarat edi:

- Siyasatshılar hám qarar qabil etiwshiler arasında erte diagnostikalaw hám medicinalıq járdem alıw imkaniyatına iye bolıw áhmiyeti haqqında xabardarlıqtı asırıw
- Erte jantasıw milliy strategiyasınıń ekonomikalıq nátiyjeliligi haqqındaǵı dáıllerdı názerge usınıw
- Pánler aralıq tarmaqtıń áhmiyetin tastıyıqlaw hám bekkemlew

Xabardı tarqatıw hám usı áhmiyetli temanı talqılawǵa járdem beriw maqsetinde, ilajda siyasatshılar, jurnalistler, shıpakerler, nawqaslar hám medicina tarawındaǵı qánigeler qatnastı. Erte diagnostikalawdı hár tárepleme talqılawda bir qatar bayanatshılar qatnasıp, tırılawshılar bolsa olarǵa hár túrli sawallar beriw imkaniyatına iye boldı.

**Revmatism & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

Madrid qalasında ótkerilgen ilaj

Madridte 13-iyun kúni Madrid-Atocha temir jol vokzalında pilot ilajı bolıp ótedi. Ol misli poezdlar baylanǵanlıǵı kibi óz waqtında baylanıswdıń áhmiyetin hám óz waqtında baylanıspawdıń aqıbetin kórsetiwge qaratılǵan. Álbette siz de poezd kibi baylanıs ornatawıńız zárúr, al densawlıq boyınsha shaǵımıńız máselesinde shıpaker yamasa densawlıqtı saqlaw qánigesi menen baylanıswıńız úlken áhmiyetke iye.

Ilaj Ispaniyanıń nawqaslar shólkemi (LIRE) tárepinen, Sociedad Española de Reumatología hám Ispaniya densawlıqtı saqlaw sistemasınıń revmatologiya boyınsha qánigeleri uyımı (Open Reuma) menen birgelikte ótkeriledi. Erte diagnostikalaw, óz waqtında dálillerge tiykarlangan emlew hám RTKleriniń jámiyetke tásiiri haqqındaǵı xabardarlıqtı asırıw maqsetinde keń jámiyetshilik wákilleri menen sáwbetlesiw ushın ájayıp imkaniyat boladı. Oqıw materialları tarqatıladı.

Kóp tarmaqlı vebinarlar

EULARdıń úsh ústini bolǵan – densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı qánigeler, ilimiy hám nawqaslar shólkemi ushın EULAR basshılıǵı astında **1 saatlıq eki kóp tarmaqlı vebinar** (iyun ayanın baslap ótkeriledi) ashıq boladı. Túrli waqt zonalarına sáykeslestiriliw hám maksimal dárejede qatnasıw támiynleniw ushın vebinar tákirar ótkeriledi (birdey quram hám bayanatshılar menen).

Vebinarlarda (densawlıqtı saqlaw qánigeleri, shıpakerler hám nawqaslar shólkemleri) erte diagnostikalaw hám shıpakerge erte jolıǵıwdıń áhmiyeti haqqındaǵı temalar hár túrli kóz-qarastan talqılanadı. Siz usı vebinarlar haqqındaǵı tolıq maǵlıwmattı EULARdıń rásmiy mirátnaması arqalı alıwıńız múmkin. Eger qatnasa almasańız, sessiyanı keyinirek júklep alıwıńız múmkin.

2.1 “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısıń” kampaniyası xronologiyası

Tómende bul jılǵı kampaniya iskerliginiń tiykarǵı sáneleri kórsetilgen:

Sáneler:

- **23-26 fevral:** FABK (Fizikalıq Aktivlikti Bahalaw Kriteriyleri) ánjumani
- **May:** Qurallardı jetkerip beriw
- **14-17 iyun:** Ispaniyanıń Madrid qalasındaǵı EULARkongressi
  - **14 iyun:** “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısıń” kampaniyası kongress delegatların járiyaladı
- **Iyun:** Kóp tarmaqlı vebinarlar
- **12 oktyabr:** Pútkiljáhán artrit kúni

**Rheumatizm & tayanış-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısıń**

3.0 «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın» kampaniyasına tiyisli tiykarǵı (gilt) xabarlar

Bul xabarlar EULAR hám densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı barlıq qánigeler toparları ushin móljellenen bolıp, olardan “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın” temasında sáwbet ótkiziwi yamasa kampaniya háreketleri sıyaqlı ilajlardı islep shıǵıwda paydalanıwıńız múmkin. Ótinish, erte diagnostikalaw, erte xabarlasıw yamasa «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın» kampaniyasınıń hár qanday talqılaw prezentaciýalarında usı tiykarǵı xabarlardan paydalanıń.

Tiykarǵı xabarlar

- “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın” - EULAR(Revmatizmge qarsı Evropa Ligası) baslaması bolıp, onı EULARǵa aǵza bolǵan barlıq tarmaqlar, atap aytqanda, ilimiy aǵza jámiyetler, densawlıqtı saqlaw sistemasındaǵı qánigelestirilgen uyımlar hám FABK shólkemleri qollap-quwatlawı menen birgelikte, tiykarǵı maqseti erte diagnostikalaw hám dálillerge tiykarlanǵan emlewden ózwaqtında paydalanıw áhmiyetin atap kórsetiwden ibarat.
- «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın» akciyası keń jámiyetshilik, densawlıqtı saqlaw tarawı qánigeleri, shıpakerler hám siyasatshılardı revmatizm hám tayanış-háreket sisteması keselliklerin (RTKleri) erte anıqlaw (diagnostikalaw) hám dálillerge tiykarlanǵan emlewden óz waqtında paydalanıw áhmiyeti haqqında maǵlıwmat beredi.
- Erte diagnoz qoyıw hám erte emlewge kirisiw, bunnan bilay RTKleriniń insan hám jámiyetke tiygizetuǵın ziyan hám awırılıqlarınıń aldın alıw hám páseytiw tiykarı bolıp tabıladı. Densawlıqtı saqlaw qánigeleri usı diagnostikalaw hám emlew jumısların ámelge asırıwda áhmiyetli rol oynaydı.
  - o Eger revmatoid artrıt belgileri anıqlanǵannan keyin 12 hápte ishinde-aq emlew baslansa, bul waqıt ótiwi menen buwınlar jemiriliwın minimum dárejeye alıp keliw hám remissiya itimalın asırıwı múmkin¹
  - o Bul kesellikke shalınǵan 4 adamnan 3 ewine fibromialgiya diagnozi qoyılmaǵan. Diagnoz qoyıwǵa orta esap penen 5 jil waqıt ketedi². Óz waqtında támiynlengen maǵlıwmat, dene tárbiya shınıǵıwları hám artıqsha salmaqı azaytıw, osteoartrıt aqıbetinde kelip shıǵatuǵın awırıw, náǵiranlıq hám joldas kesellikler qáwpin hámde buwınlardı operaciya jolı menen almasırwı zárúrligin páseytedi^{3,4,5}
- Densawlıqtı saqlaw tarawı qánigeleri tómendegilerdi asırıwı múmkin:
  - o RTK belgileri bolǵan nawqaslarǵa erte diagnoz qoyıw ushin shıpakerlerge jiberiw dárejelerin;
  - o Nátiyjesiz emlew usılları arqalı kelip shıǵatuǵın ziyan hám keshigiwlerdiń aldın alıw ushin dálillerge tiykarlanǵan emlew usıllarınan paydalanıwdı.

¹ Van der Linden MP hám basqalar. Artrıt keselligine shalınǵan nawqaslarǵa diagnoz qoyıw keshigiwiniń uzaq múddetli tásiiri. Artrıt Rheum 2010; 62 (12): 3537-46

² Arnold LM hám basqalar. Fibromialgiyanıń tán alınıwı hám diagnostikasın jaqsılaw. Mayo Clin Proc 2011; 86 (5): 457-64

³ Altman RD. Osteoartrıt erte emlew. Am J Managed Care 2010;16:S41-7

⁴ Anandacoomarasamy A & March L. Osteoartrıt emlew ushin házirgi dáliller. Ther Adv Musculoskel Dis 2010;2:17-28

⁵ Fernandes, L. hám basqalar. San hám dize osteoartritin farmakologiyalıq bolmaǵan tiykarǵı emlew ushin EULAR usınısları. Ann Rheum Dis 2013;72:1125-1135

Járdemshi xabarlar

- RTKlerine tek Evropanın ózinde 120 millionnan artıq adamlar shalıńan – bul basqa kesellik toparlarına qarańanda ádewir kóp⁶.
- RTKleri barlıq jastaǵı insanlarǵa, sol qatarda balalar hám nárestelerge tásir etedi, eger gerekli emlew proceduraları ótkerilmese, ol júriw, tekshege miniw, awqat pisiriw, jeke gigiena hám jumıs islew kibi kúndelikli islerge tásir kórsetip, ómir súriw sapasın páseytedi⁷.
- Eger Evropa Awqamında, RTKlerine shalıńan adamlardı erte diagnostikalaw keńirek propaganda qılıńanda hár kúni qosımsha bir million xızmetker jumısta bolıwı múmkin bolar edi⁸.
- Adamlardıń jası úlkeyiwi hám semizlik dárejesi artıwı artrit kesellikleriniń kóbeyiwine alıp keledi⁹.
- RTKlerine shalıńan adamlar arasında klinikalıq qorqınış hámdepressiya tarqalıwı, ulıwma xalıq arasında tarqalǵanına qarańanda shama menen eki ese kóbirek¹⁰.
- Kampaniya baslanıwı EULARdıń 70 jılıǵına tuwrı keldi, yaǵnıy, shıpakerler, den sawlıqtı saqlaw qánigeleri hám nauqaslar arasındaǵı birge islesiw hám izertlewlerdiń 70 jılıǵı belgilenedi.
- Qosımsha maǵlıwmat ushın EULAR veb-saytına kiriń: www.eular.org

Pútkiljáhán Artrit Kúnine tiyisli tiykarǵı xabarlar

- Pútkiljáhán artrit kúni global dárejedeǵı baslama bolıp, EULAR tárepinen basqarıladı hám biraz keńirek bolǵan “Hesh keshiktirmeń, Búgin baylanısın” kampaniyasınıń bir bólimin quraydı.
- Pútkiljáhán artrit kúniniń maqseti – bul RTKlerine shalıńan insanlardıń mashqalaları haqqındaǵı xabardarlıqtı asırıw ushın adamlardı óz-ara birlestiriw bolıp, bul kún hár jılı 12 oktyabrde belgilenedi.
- Qosımsha maǵlıwmat ushın EULAR veb-saytına kiriń: www.worldarthritisd.org

⁶ Revmatizm kesellikleri boyınsha sorawlar ham juwaplar. EULAR. Paydalanıw ushın derekler:<http://www.eular.org/myUploadData/files/Q-and-A-on-RMDs.pdf>

⁷ Revmatizm keselligi haqqında biliw zárúr bolǵan 10 nárse. EULAR. Paydalanıw ushın derekler: <https://www.eular.org/myUploadData/files/10%20things%20on%20RD.pdf>

⁸ Jańa izertlewler kórsetiwinshe, Evropa awqamında hár kúni bir million qánige aralasıwı kesellik tásinin sezilerli dárejede páseytedi. Jumıs ushın Evropaǵa sáykes túrde paydalanıwǵa múmkin bolǵan derekler: <http://blog.fitforworkeurope.eu/2013/10/16/new-study-reveals-intervention-that-could-significantly-reduce-impact-of-one-million-eu-workers-needlessly-off-sick-each-day/>

⁹ Arritke shalıńanlar sanı asıwı dawam etpekte, CDC esabatları. Búgingi kúndegi fibromialgiya jańalıqları, paydalanıw ushın derekler: <https://fibromyalgianewstoday.com/2017/03/10/number-of-us-adults-with-arthritis-continues-to-increase-cdc-says/>

¹⁰ Geenen R hám basqalar. Revmatizm kesellikleri hám qorqınış yamasa depressiyaǵa ushıraǵan nauqaslar menen psixologiyalıq islesiwler. Erń jaqsı ámeliyat hám izertlew, klinikalıq revmatologiya 2012;26:305–19

**Revmatikalıq & tayanış-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

4. Branding hám súwretler

Bul bólimde kampaniyanı qollap-quwatlaw maqsetinde siziń paydalanıwıńız yamasa sáykeslestiriwińız ushın islep shıǵılǵan materiallar forması názerińizge usınılǵan

Kampaniya logotipi kampaniya dawamında, siz rejelestiriwdi qálegen ilajlarda hám hár qanday prezentaciyalarda paydalanıwıńız ushın islep shıǵılǵan. Sáykeslestiriw/awdarma qılıw ushın joqarı anıqlıqtaǵı súwretler berilgen fayllar bar.

Másláhát: tiykarǵı (gilt) xabarlar materiallar/prezentaciyalardı islep shıǵıwdı baslaw ushın ájayıp járdem bolıp tabıladı.

Kampaniya logotipi

5.0 “Hesh keshiktirmeň, Búgin baylanisır” plakadı

Kampaniyanıń gılt xabarları haqqında ulıwma maǵlıwmat beriwshi oqıw plakadı islep shıǵıldı.

Kórkem fayllar usı qurallar toplanınıń bir bólegi sıpatında awdarma qılıw hám sáykeslestiriwde paydalanıladı.

Plakattı nawqaslar menen sáwbetlesiwde járdemshi sıpatında basıp shıǵarıp, onı klinikańızdıń diywalına ildirip qoyıwıńız múmkin.

“Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” - EULAR (Revmatizmge qarsı Evropa Ligası) baslaması bolıp, onı EULARǵa aǵza bolǵan barlıq tarmaqlar, atap aytqanda, ilimiy aǵza jámiyetler, densawlıqtı saqlaw sistemasındaǵı qánigelestirilgen uyımlar hám FABK shólkemleri qollap-quwatlawı menen birgelikte, tiykarǵı maqseti erte diagnostikalaw hám dáلیلge tiykarlanǵan emlewden ózwaqtında paydalanıw áhmiyetin atap kórsetiwden ibarat.

Revmatik ha'm tayanish- ha'reket ag'zalari keselliklerinin' 200 ge jaqin tu'ri bar bolıp, ol barshe jastag'ı adamlarg'a ta'sir qiliwi mu'mkin.

Erte diagnoz qoyiw hám erte emlewge kirisiw, bunnan bılay RTKleriniń insan hám jámiyetke tiygizetuǵın zıyan hám awırıqlarınıń aldın alıw tiykarı bolıp tabıladı.

Eger o'zinizde RTKlerine guman qilip atirg'an bolsan'iz, qa'niyge shipakerge mu'rajat etin'.

Revmatik ha'm tayanish- ha'reket ag'zalari keselliklerin emlewde to'mendegi qa'niygelerge mu'rajat etiwın'iz mu'mkin:

Ulıwma a'meliyat shipakeri, revmatologler, basqa tar qa'niyge shipakerleri, fizioterapevtler, terapevtler, miyrbiykeler, awriw boyınsha qa'niygelere, pediatrialar, socialliq jumshilar.

EULARdın' ulıwma keshiktirmeň, Bugin baylanisın' aksiyası menen Revmatik ha'm tayanish- ha'reket ag'zalari kesellikler haqqında ko'plew maǵlıwmat alıw ha'm jergilikli

- FABK nawqaslar sho'lkemi
- Den Sawlıqtı saqlaw qa'niygeleri.
- Medicinaliq/ilimiy sho'lkemler

...menen baylanisip erte mu'rajat etiw ha'm diagnozlawdı jolg'a qoyiw mu'mkin.

Nawqaslar Revmatik ha'm tayanish- ha'reket ag'zalari kesellikler tarawındaǵı aqırǵı ilimiy jetiskenliklerge tiykarlanıp emleniwden keshiktirilmegen halda paydalanıw huqıqına iye.

#BúginBaylanisın

6. Ilaj boyınsha kórsetpe

Bul bólimde kampaniya ilajların rejelestiriw boyınsha kórsetpeler, sonıń menen birge, siz ótkermekshi bolǵan ilajlar tūrinde mısallar keltirilgen.

«Hesh keshiktirmeń, Búgin baylanısın» baǵdarlamasın qollap-quwatlaw maqsatında, ilajdı rejelestiriw yamasa qollap-quwatlawdı qáleseńiz siz kampaniya haqqındaǵı maǵlıwmattı RTK jámiyetleri arasında hám jánede keńirek qatlamlarǵa tarqatıwǵa járdem beriwıńız múmkin.

Ilajdı shólkemlestiriwde sizge basqa jergilikli densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı qánigeler, medicinalıq jámiyetler hám nawqaslar shólkemi menen birge islesiwdi usınıs etemiz.

Sonday-aq, siz jergilikli FABK shólkemi menen baylanısıp, olar jámiyetshilikti xabardar qılıw ilajın rejelestiriw atırǵanı haqqında biliwıńız hám olarǵa beriletuǵın járdemıńiz haqqında anıqlıq kergiziwıńız múmkin. Mámleketińızde ilajdı qollap-quwatlaw yamasa ótkeriw boyınsha tómendegı ayırım kórsetpelerdi tabıwıńız múmkin.

6.1 Jergilikli FABK shólkemi tárepinen ótkeriletuǵın ilajlardı qollap-quwatlaw

Eger siziń jergilikli FABK shólkemińiz jámiyetshilikti xabardar qılıw ilajın ótkerip atırǵan bolsa, den sawlıqtı saqlaw tarawı qánigeleri tárepinen járdem beriwdiń bir neshe jolları bar:

1. Jergilikli FABK shólkemi menen baylanısıp, olardıń rejeleri haqqında xabardar bolıń.
2. Erte diagnostikalaw yamasa dálillerge tiykarlanǵan emlewge óz waqtında kirisiw boyınsha birge islesiw haqqında ótkeriletuǵın baslanǵısh dodalawlarda qatnasıń.
3. Jergilikli FABK (Fizikalıq Aktivlikti Bahalaw Kriteriyeleri) shólkemleri tárepinen ilaj qollanbaları tayarlanıwı processinde, erte diagnostikalaw boyınsha paydalı izertlew maǵlıwmatları menen bólisiń.
4. Ilaj hám ǵalaba xabar qurallarında sóz sóylew ushın ilimiy wákil sıpatında shıǵıw haqqında oylap kóriń

6.2 Óz ilajıńızdı ótkeriwdiń áhmiyetli tárepleri:

Tómende ilajdı shólkemlestiriwde itibar beriwıńiz kerek bolatuǵın ayırım kórsetpeler berilgen:

- Siz óz mámleketińızde RTKlerin erte diagnostikalaw hám emlew máselelerin talqılaw ushın RTK boyınsha jámiyettiń tiykarǵı wákilleri qatnasıwında dóńgelek stol sáwbeti yamasa ánjuman sıyaqlı ilajlar ótkeriwıńiz múmkin
  - Siz erte diagnostikalaw boyınsha sońǵı izertlew nátiyjeleri hám tiyisli statistikalıq maǵlıwmatlar menen bólisiwıńiz múmkin
- Siyasatshılar, jurnalistler, nawqas wákilleri, densawlıqtı saqlaw tarawı qánigeleri hám shıpakerlerdi RTKlerdiń aqıbeti hám erte diagnostikalawdıń áhmiyetin talqılaw ushın ilajda qatnasıwǵa mirát etiń
- Erte diagnostikalaw hám medicinalıq járdem alıwıńız áhmiyetliliǵi haqqındaǵı temalar menen tanıstırıw ushın tiykarǵı bayanatshılardı qosıń,sonday-aq tińlawshılardı sawalları beriw imkaniyatın jaratıń.
- Siz ilajda qatnasıwshılardıń diqqatın belgili bir tema yamasa jaǵdayǵa yaki biraz keńirek bolǵan barlıq RTKlerin erte diagnostikalaw temasına qaratıwıńız múmkin

**Rvmatism & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

- Ilaj sheńberinde qatnasıwshılardı kishi toparlarǵa ajratıp, aqılıy hújim yamasa diskussiyadan ibarat sekciyalıq sabaqlar yamasa seminarlar ótkeriwińiz múmkin (buniń ushın bos orın qarastırıń).
- Eger siz ilajda qatnasıp atırǵan bolsańız RTKlerdiń aqıbeti, erte diagnostikalaw hám dálillerge tiykarlangan emlewge óz waqtında kirisiwdiń áhmiyeti temasındaǵı kóp tarmaqlı panel dodalawın qosıwdı kórip shıǵıwıńız múmkin.
  - Buniń ushın misal retinde 2.3. bólimde kórsetilgen Portugaliyanıń Lissabon qalasında ámelge asırılǵan jumislardı keltiriń.

Ilaj ótkeriletuǵın sáne

Global dárejede kampaniyanıń iske túsiriliwi EULAR kongressinde (14-iyun kúni) bolıp ótedi, bir waqıttıń ózinde Ispaniyada da ótkeriledi. Jergilikli dárejede ilajdı úlken áhmiyetke iye bolǵan Pútkiljáhán artrit kúni yamasa milliy xabardarlıq kúni ótkeriwdi másláhát etemiz.

Ilaj waqtı da úlken áhmiyetke iye – barlıq tiykarǵı miymanlar hám bayanatshılardıń dóńgelek stol sáwbeti yamasa ánjumanda qatnasıwı támiyinleniwine itibar qaratiń.

Adamlardı ilajıńızda qatnasıwǵa mirát etiń

RTKleri boyınsha jámiyet aǵzalarınıń qatnasıwına da kewil bóliń. Ilajıńızda qatnasatuǵın bayanatshılar sanı hám kimler qatnasatuǵını haqqında oylap, olarǵa aldınnan eskertip qoyıń.

Siz adamlardı tómede berilgen maǵlıwmatlardı kórsetken halda elektron pochta yamasa xat arqalı mirát etiwıńiz múmkin:

- Ilaj ótkeriletuǵın orın, sáne hám waqıt
- Jıynalıstıń kún tártibi
- Kiyiniw dress kodı boyınsha maǵlıwmatlar (eger zárúr bolsa)
- Mirátnameada ózińiz benen baylanıw ushın gerekli maǵlıwmatlardı kórsetiń, mirát etilip atırǵan adamlar menen baylanıw ushın zárúr maǵlıwmatlardı sorań.

Materiallarıńızda kampaniya logotipinen biymálel paydalanıwıńız múmkin

Revmatizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın

7.0 Pútkiljáhán artrit kúni

Bul bólimde 2017 jıldıǵı Pútkiljáhán artrit kúni iskerligine tiyisli maǵlıwmatlar berilgen bolıp, olar elede keńirek bolǵan «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısıŇ» kampaniyasına sáykes túrde sáwlelendirilgen.

Pútkiljáhán artrit kúni (PAK) – bul revmotoid artrit hám osteoartrit kibi kópshilikke jaqınnan tanıs bolǵan keselliklerden baslap, fibromialgiya kibi RTKlerdiń onsha tanıs emes formaları menen awırǵan insanlar mashqalaları haqqında xabardarlıqtı asırıwda adamlardı óz-ara birlestiretuǵın global baslama bolıp tabıladı.

Hár jılı 12-oktyabr Pútkiljáhán artrit kúni dep tán alınǵan. PAK elede keńirek bolǵan «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısıŇ» kampaniyasınıń bir bólimi bolıp tabıladı.

PAK maqsetleri:

- Medicinalıq jámiyetler, RTKlerine shalınǵan insanlar hám keń jámiyetshilik arasında RTKleri haqqındaǵı xabardarlıqtı asırıw
- Qarar qabil qılıwshılardı RTKleriniń aqıbeti hám olardı jeńillestiriw boyınsha kóriletuǵın shara-ilajlar haqqında xabardarlıqtı asırıw arqalı ǵalabalıq siyosatqa tásir ótkeriw
- RTKlerine shalınǵan adamlar hám olardıń tiyisli ǵamxorlıq alıwı ushın móljellengen keń kólemli qollap-quwatlaw sisteması haqqında xabardar qılıw

Pútkiljáhán artrit kúni menen baylanıslı háreketler orayında – kampaniya videoroligin tayarlaw hám tarqatıw salmaqı orın tutadı.

Video adamlardı densawlıqtı saqlaw tarawı qánigesi hám shıpaker menen erte baylanıs ornatiwǵa úndeydi hám erte diagnoz qoyıw hám durıs emlew áhmiyetin jáne bir márte tastıyıqlaydı. Bul video PAK veb-saytında hám sociallıq media kanallarda 12 oktyabrden baslap kórsetile baslaydı hám jergilikli iskerlikte paydalanıw ushın usınıladı (12 oktyabrge shekem embargo astında). Pútkiljáhán artrit kúni yamasa oǵan jaqın sánelerde «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısıŇ» ilajların ótkeriw haqqında oylap kóriń, sebebi bul xabardarlıqtı asırıwǵa járdem beretuǵın ájayıp platforma bolıp tabıladı.

Ótinish, biz sizdi rásmiy BAK veb-saytı, Facebook hám Twitter kanalları arqalı qollap-quwatlay alıwımız ushın kampaniya menen baylanıslı hár qanday iskerligińiz haqqında bizge xabar beriń.

**Revmatizm & tayanısh-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısıŇ**

8. Paydalı baylanis maglıwmatlari

Tómende paydalı baylanislar dizimi keltirilgen. “Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanisın” akciyası yamasa onı qalay qollap-quwatlawıńız haqqında sawallarıńız bolsa, bizge múrjaat etiń.

Maria Batziou, EULAR Sekretariati
Proyekt kordinatori

Tel: +30 694 623 2776
Email: Maria.Batziou@eular.org

Birte Gluesing, EULAR Sekretariati
Proyekt menejeri

Tel: +49 228 962 12 83
Email: B.irtte.Gluesing@eular.org

Lydia Tchambaz, EULAR Sekretariati
Ijrochi direktor o’rinbosari

Tel: +41 44 716 30 33
Email: Lydia.Tchambaz@eular.org

Ursula Aring, EULAR Sekretariati
Aloqa menejeri

Tel: +41 44 716 30 38
Email: Ursula.Aring@eular.org

Kristina Opava, Karolinska instituti
Professori

Tel: +46 8524 888 80
Email: Christina.opava@ki.se

Bárshege járdemińiz ushın minnetdarshılıq bildiremiz!

Biz siz benen bunnan bilay erte diagnostikalaw haqqında xabardarlıqtı asırıw hám RTKlerine shalıńǵan insanlardıń ómir súriw dárejesin jaqsılawǵa járdem beriw ushın birge islesiwdi kútip qalamız.

Rewmatizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanisın

“Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın” kampaniyasına tiyisli qurallar toplamı

Qurallar toplamı haqqında túsiniк beriw

EULAR baslaması menen ótkerilip atırǵan “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın” akciyası, revmatizm hám tayanış-háreket aǵzaları keselliklerin erte anıqlaw hám dálillerge tiykarlangan emlew usıllarınan óz waqtında paydalanıw, insan hám jámiyetke tiygiziliwi múmkin bolǵan hám awırılıqlardıń aldın alıw múmkinligi haqqında eskertiwge qaratılǵan.

Kampaniya tabıslı ótiwi ushın bizge siziń járdemińiz zárúr. «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın» – RTKlerine shalınǵan insanlardıń ómirin jaqsı tárepke ózgetetuǵın kúshli platforma bolıp, RTK menen baylanıslı bolǵan bársheni – nawqaslar toparların, medicinalıq birlespeler hám densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı qánigelestirilgen uyımlardı – birden-bir maqset jolında jumıs alıp barıw ushın birlestiredi.

Bul qurallar toplamı, «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın» kampaniyasınıń ulıwma kórinis názerge usınıw menen birge, kampaniya hám nawqaslardı qollap-quwatlawǵa járdem beretuǵın tiykarǵı kórsetpe hám materiallardı óz ishine aladı. Sonday-aq, siz Pútkiljáhán Artrit Kúni ilajların keń kólemli kampaniya sheńberinde ótkeriw haqqında maǵlıwmat alıwıńız múmkin

Usı qızıqlı kampaniya ústinde siz benen birgelikte islewdi kútip qalamız. Siziń qollap-quwatlawıńız hám qosqan úlesińiz benen biz erterek diagnoz qoyıw hám emlew imkaniyatı ushın birgelikte jumıs alıp bara alamız!

Qurallar toplamı quramı

1. EULAR haqqında
2. “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın» akciyasınıń ulıwma kórinisi
3. “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın» akciyasına tiyisli tiykarǵı xabarlar
4. Brending hám súwretler
5. “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın” plakatı
6. Ilaj boyınsha kórsetpe
7. Sociallıq tarmaqlar boyınsha kórsetpeler
8. Pútkiljáhán artrit kúni
8. Paydalı baylanıs maǵlıwmatları
9. Qosımsha

**Revmatizm & tayanış-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

eular

Revmatizm & tayanısh-háreket sisteması keselliklerine
qarsi birgelikte gúresiw

70

jillığı
1947 – 2017

1.0 EULAR haqqında

Revmatizmge qarsı Evropa ligası (EULAR) – bul pútkil Evropa boylap artrit/revmatizm keselligine shalıńan insanlar, densawlıqtı saqlaw tarawınıń revmatologiya boyınsha qánigeleri hám pútkil Evropa boylap revmatologiya boyınsha ilimiy jámiyetlerdi ózinde jámlegen kommerciyalıq emes shólkem bolıp tabıladı.

EULARdıń maqsetleri insan hám jámiyet ushın RTKleri aqıbetin páseytiw hám olardı emlew,aldın alıw hám rehabilitaciya qılıwdı jaqsılawǵa qaratılǵan. Ol izertlew jetiskenlikleri hám RTKleri menen awırǵan insanlarǵa kúndelikli kútim beriwdi jetilistiriwdi propaganda qılıw hám Evropa basqarıw organları tárepinen RTKlerine shalıńan insanlardıń mútájlikleri tán alınıwı ushın gúresedi.

EULAR aǵzaları quramına ilimiy jámiyetler, densawlıqtı saqlaw kásiplik uyımları, nawqaslar shólkemi, korporativ aǵzalar hám Evropa boylap RTKlerine shalıńan insanlar kiredi

2017-jıl EULARdıń 70 jılıǵına tuwrı keldi, yaǵnıy, ótkerilgen izertlewler hám medicinalıq qánigeler, shıpakerler hám nawqaslar arasındaǵı birge islesiwdiń 70 jılıǵı belgilenedi.

Qosımsha maǵlıwmat ushın tómendegi saytqa kiriń: www.eular.org

**Revmatizm & tayanısh-háreket sisteması keselliklerine qarsi birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

2.0 “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın”

«Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın» kampa-niyasınıń ulıwma kórinisi tómendegilerden ibarat:

- Kampaniyanıń maqsetleri
- Kampaniyanıń jergilikli hám global dárejede iske túsiriliwi
- Iskerligi xronologiyası

2.1 “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” – degenimiz ne?

«Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın» – bul pútkil Evropa hám jergilikli masshtapta ámelge asırılauıń kampaniya bolıp, ol bársheni, atap aytqanda, medicinalıq qánigeler, shıpakerler, jámiyetshilik wákilleri, siyatsatshılar hám nawqaslar toparların RTK lerin erte anıqlaw hám dálillerge tiykarlanğan emlew usıllarınan óz waqtında paydalanıw imkaniyatına iye bolıwǵa shaqıradı. Ulıwma maqset – RTKlerin tiykarǵı kesellikler hám pandemiya dárejesindeki xalıq salamatlıǵı mashqalası sıpatında atap kórsetiw; sonday-aq, erte diagnoz qoyıw hám óz waqtında emlewge kirisiw, insan hám jámiyet ushın keyingi ziyan hám awırılıqlardıń aldın alıw múmkin ekenligin kórsetiw.

Integraciyalasqan kampaniya RTKleri boyınsha jumis alıp baratuǵın shıpakerler, densawlıqtı saqlaw sistemasındaǵı qániglestirilgen uyımlar hám nawqaslar toparların bir-biri menen baylanıstırıp, erte diagnoz qoyıwdı keshiktiretuǵın tosқınıqlardı alıp taslawǵa járdem beredi. Usı másele boyınsha Evropa hám jergilikli dárejedeǵı xabarlardı birlestiriw hám jetkeriw, ózgerislerge tásir etetuǵın kúshli platforma menen támiyinleydi.

Kampaniyanıń baslanıwı EULARdıń 70 jılıǵına tuwrı keldi, yaǵnıy, ótkerilgen izertlewler hám medicinalıq qánigeler, shıpakerler hám nawqaslar arasındaǵı birge islesiwdiń 70 jılıǵı belgilenedi.

2.2. Kampaniyanıń maqsetleri

“Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” kampaniyasınıń maqsetleri tómendegilerden ibarat:

- RTKlerin erte anıqlaw hám dálillerge tiykarlanğan emlew usıllarınan óz waqtında paydalanıw, bunnan bılay insan hám jámiyetke jetkeriletuǵın ziyan hám awırılıqlardıń aldın alıwdıń áhmiyetin atap kórsetiw.
- Erte diagnoz qoyıwdı keshiktiretuǵın tosқınıqlardı joq qılıw. Adamlar buwinları awırǵanına onsha itibar bermeydi hám olar kóbinese kesellik belgileri payda bolıwı menen dárhal shıpaker yamasa densawlıqtı saqlaw qánigesine jolıqpaydı.
- Tek Evropanıń ózinde 120 millionnan artıq insanlarǵa tásir kórsetiwshi kóplegen RTK túrleri bar ekenligi haqqında keń jámiyetshilikti xabardar qılıw
- RTKleri hár qanday jasta payda bolıwı múmkinligi haqqında xabardarlıqtı asırıw – ásirese balalar hám jaslar ziyan kóriwi múmkin.

**Rematizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanisın**

2.3. Kampaniyanıń iske túsiriliwi

Global dárejede iske túsiriliwi

“Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısın” kampaniyasınıń global dárejede iske túsiriliwi **14-iyun kúni EULAR**dıń Madridtegi Kongressinde bolıp ótedi. EULAR prezidenti, professor Gerd R. Burmester EULARK ongressiniń ashılıw máresiminde kongress delegatların kampaniya menen tanıstıradı.

Kampaniya haqqındaǵı maǵlıwmatlar EULAR veb-saytına kirgiziledi.

Jergilikli dárejede iske túsiriliwi

Milliy ilajlar kampaniya tabısınıń tiykarın quraydı. Jergilikli dárejede tásir ótkeriw ushın bizge siziń járdemińiz zárúr!

Tómende mámleketińizde kampaniyanı ámelge asırıw boyınsha hár túrli ideyalarǵa misallar keltirilgen.

Ǵalaba informaciyalıq demonstraciya

- Demonstraciyanı jámiyetlik orınlarda ótkeriw kópshiliktiń itibarın ózine tartadı, bul keń jámiyetshilik arasında erte diagnostikalaw zárúrligi haqqındaǵı xabardarlıqtı asırıwdıń ájayıp usılı bolıp tabıladı.
- Hár qanday belgiler payda bolıwı menen shıpakerge yamasa densawlıqtı saqlaw tarawı qánigesine jolǵıw úlken áhmiyetke iye process bolıp, sol sebepli keń jámiyetshilik usı kampaniyaning tiykarǵı auditoriyası bolıp esaplanadı.
- Iskerligińiz haqqında jergilikli ǵalaba xabar qurallarına xabar berip, olar arqalı sawlendiriwińiz múmkin
- Ilajıńız haqqında maǵlıwmattı sociallıq tarmaqlar arqalı tarqatıw múmkin
- Madridtegi ǵalabalıq ilajǵa misal retinde 5.0 bólimine qarań

Densawlıqtı saqlaw tarawı qánigesi/shıpaker/siyasıy ilaj

- Tiykarǵı mápdar táreplerdi tartıw ushın ánjuman yamasa dóńgelek stol sawbetin ótkeriw
- Erte diagnostikalaw hám medicinalıq járdem alıwdıń áhmiyeti haqqındaǵı temalar menen tanıstırıwda tiykarǵı bayanatshılardı qosıw, sonday-aq, tıńlawshılar uchın sawallar beriw imkaniyatın jaratıw
- Ilajǵa siyasatshılar, jurnalistler, shıpakerler hám densawlıqtı saqlaw tarawı qánigelerin mirát etiwıńiz múmkin
- Bul máselede Portugaliyanıń Lissabon qalasında ámelge asırılǵan jumslarǵa misal retinde 5.3 bólimge qarań

Barlıq FABK (Fizikalıq Aktivlikti Bahalaw Kriteriyeleri) shólkemleri ushın bir qatar aylıq vebinarlar (iyunnen-oktyabr ayına deyin) ótkeriledi, olar arqalı kampaniyanıń tabıslı iskerligi boyınsha ámeliy izertlew hám aldingı tájriyebelers misalları menen bólisiledi. Basqalardı ilhamlandırıw maqsetinde óz tájriybeńiz hám izlenislerińiz benen bólisiwge shaqırıp qalamız!

**Revmatizm & tayanış-háreket sisteması keselliklerine qarşı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

2.4 “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısıń” kampaniyasınıń xronologiyası

Tómende usı jılǵı kampaniya iskerliginiń tiykarǵı sáneleri kórsetilgen:

Sáneler:

- **23-26 fevral:** FABK (Fizikalıq Aktivlikti Bahalaw Kriteriyleri) ánjumanı
- **Mart:** Qurallardı jetkerip beriw
- **13-iyun:** Madrid qalasınıń Atocha temir jol stanciyasında ótkerilgen «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısıń» temasındaǵı ǵalabalıq ilaj
- **14-17 iyun:** Ispaniyanıń Madrid qalasında bolıp ótken EULAR kongressi
  - **14 iyun:** “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısıń” Kampaniyası kongress delegatların járiyaladı
- **Iyun-Oktyabr:** FABK toparları menen aylıq vebinarlar
- **Avğust aqırı /sentyabr ayınıń bası:** Kampaniya videosı – tolıq maǵlıwmat ushın 14-betke qarań – embargoǵa iye FABK shólkemleri menen bólisiledi
- **12 oktyabr:** Pútkiljáhán artrit kúni
- **12 oktyabr:** Kampaniya videosı PAK veb-saytında hám EULAR/PAK sociallıq kanallarında kórsetiledi hám PARE jámiyeti tárepinen keń tarqatıladı.

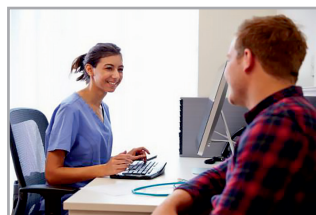
3.0 «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanisın» kampaniyasına tiyisli tiykarǵı xabarlar

Bul tekst túrinde tayarlanǵan tiykarǵı xabarlar EULARdıń barlıq FABK boyınsha aǵza shólkemleri ushın móljellenen bolıp, olardan tiykar sıpatında “Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanisın” temasındaǵı veb-saytlardı jańalaw, jańa saytlar, ǵalaba xabar quralları hám sociallıq tarmaqlar ushın materiallar tayarlawda paydalanıw múmkin. Olardan sonday-aq, ǵalaba xabar quralları arqalı sáwbetlesiwde paydalanıwǵa boladı.

Eger, waqıtnız jeterli bolmasa yamasa orın bolmasa, tiykarǵı xabarlarǵa járdemshi xabarlarǵa qaraǵanda kóbirek itibar beriw.

Tiykarǵı xabarlar

- «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanisın» akciyasınıń tiykarǵı maqseti – bul keń jámiyetshilik, densawlıqtı saqlaw tarawı qánigeleri, shıpkarler hám siyatshtılardı revmatizm hám tayanish-háreket sisteması keselliklerin (RTK) erte diagnostikalaw hám dálillerge tiykarlanǵan emlewden óz waqtında paydalanıw áhmiyeti haqqında maǵlıwmat beriw.
- Erte diagnoz qoyıw hám erte emlewge kirisiw, bunnan bilay RTKleriniń insan hám jámiyetke jetkiziletuǵın ziyan hám awırlıqlarınıń aldın alıw hám páseytiw tiykarı bolıp tabıladı.
- Máselen, eger revmatoid artrit belgileri anıqlanǵannan keyin 12 hápte ishinde-aq dári-dármaqlar menen emlew baslansa, bul waqıt ótiwi menen buwinlar jemiriliwin minimum dárejege alıp keliwi hám remissiya itimalın asırıw múmkin¹.
- Evropa Awqamında, RTKlerine shalınǵan adamlardı erte diagnostikalaw keńirek engizilgende hár kúni qosımsha bir million xızmetker jumista bolıwı múmkin bolar edi²
- “Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanisın”- EULAR(Revmatizmge qarsı Evropa Ligası) baslaması bolıp, onı EULARǵa aǵza bolǵan barlıq tarmaqlar, atap aytqanda, ilimiy aǵza jámiyetler, densawlıqtı saqlaw sistemasındaǵı qánigelestirilgen uyımlar hám FABK shólkemleri qollap-quwatlawı menen birgelikte, tiykarǵı maqseti erte diagnostikalaw hám dálillerge tiykarlanǵan emlewden óz waqtında paydalanıw áhmiyetin atap kórsetiwden ibarat.

Járdemshi xabarlar

- “Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanisın» kampaniyasınıń iske túsiriliwi EULARdıń 70 jıllıǵına tuwrı keldi, yaǵnıy, ótkerilgen izertlewler hám densawlıqtı saqlaw qánigeleri, shıpkarler, hám nawqaslar arasındaǵı birge islesiwdiń 70 jıllıǵı belgilenedi.
- Óz waqtında támiyinlenen maǵlıwmat, dene tárbiya shınǵıwları hám jolda artıqsha salmaqı azaytıw, osteoartrit aqıbetinde kelip shıǵatuǵın awırıw, náǵiranlıq hám jaldas kesellikler qáwpin hámde buwinlardı operaciya joli menen almastırıw zárúrliǵın páseytedi^{3,4}
- Bul kesellikke shalınǵan 4 adamnan 3ewine fibromialgiya diagnozi qoyılmaǵan. Diagnoz qoyıwǵa orta esap penen 5 jil waqıt ketedi⁵

¹ Van der Linden MP hám basqalar. Artrit keselligine shalınǵan nawqaslarǵa diagnoz qoyıw keshigiwinin uzaq múddetli tásiiri. Artrit Rheum 2010; 62 (12): 3537-46

² Artrit penen islew. Artritti izertlewler. Ullı Britaniya. Paydalanıw ushın: <http://www.arthritisresearchuk.org/policy-and-public-affairs/reports-and-resources/reports/work-report.aspx>

³ Altman RD. Osteoartritti erte emlew. Am J Managed Care 2010;16:S41-7

⁴ Anandacoomarasamy A & March L. Osteoartritti emlew ushın házirgi dáliller. Ther Adv Musculoskel Dis 2010;2:17-28

⁵ Revmatizm kesellikleri boyınsha sorawlar ham juwaplar. EULAR. Paydalanıw ushın derekler:<http://www.eular.org/myUploadData/files/Q-and-A-on-RMDs.pdf>

**Revmatikalıq & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanisın**

- RTKlerine tek Evropanıń ózinde 120 millionnan artıq adamlar shalıńǵan – bul basqa kesellik toparlarına qaraǵanda ádewir kóp⁶
- RTKleri barlıq jastaǵı insanlarǵa, sol qatarda balalar hám nárestelerge tásir etedi, eger kerekli emlew proceduraları ótkerilmese, ol júriw, tekshege miniw, awqat pisiriw, jeke gigiena hám jumıs islew kibi kúndelikli islerge tásir kórsetip, ómir súriw dárejesin páseytedi, fizikalıq qábiletlerge tásir etedi⁷
- RTKlerine shalıńǵan adamlar arasında klinikalıq qorqınış hám depressiya tarqalıwı, ulıwma xalıq arasında tarqalǵanına qaraǵanda shama menen eki ese kóbirek⁸
- Qosımsha maǵlıwmat ushın EULAR veb-saytına kiriń: www.eular.org

Pútkiljáhán Artrit Kúnine tiyisli tiykarǵı xabarlar

- Pútkiljáhán artrit kúni global dárejedeǵı baslama bolıp, EULAR tárepinen basqarıladı hám biraz keńirek bolǵan “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısın” kampaniyasınıń bir bólimin quraydı.
- Pútkiljáhán artrit kúniniń maqseti – bul RTK lerine shalıńǵan insanlardıń mashqalaları haqqındaǵı xabardarlıqtı asırıw ushın adamlardı óz-ara birlestiriw bolıp, bul kún hár jılı 12 oktyabrde belgilenedi.
- Qosımsha maǵlıwmat ushın EULAR veb-saytına kiriń: www.worldarthritsday.org

⁶ Revmatizm keselligi haqqında biliw zárúr bolǵan 10 nárshe.

⁷ EULAR. Paydalanıw ushın derekler: <https://www.eular.org/myUploadData/files/10%20things%20on%20RD.pdf>

⁸ Geenen R hám basqalar. Revmatizm kesellikleri hám qorqınış yamasa depressiyaǵa ushıraǵan nawqaslar menen psixologiyalıq islesiwler. Eń jaqsı ámeliyat hám izertlew, klinikalıq revmatologiya 2012;26:305–19

**Revmatikalıq & tayanış-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

4.0 Brending hám súwretler

Kampaniyanı qollap-quwatlaw maqsetinde tayarlanǵan materiallar formasın sáykeslestiriwińiz múmkin

Ilajlar, onlayn hám basqa qálegen materiallarda paydalanıwıńız ushın akciya logotipi, oqıw beti (sayt), futbolkalar islep shıǵılǵan. Sáykeslestiriw/awdarma qılıw ushın joqarı anıqlıqtaǵı súwretler menen fayllar berilgen.

Másláhát: tiykarǵı (gilt) xabarlar materiallar nusqasın islep shıǵıwdı baslaw ushın ájayıp járdem bolıp tabıladı.

Kampaniya logotipi

O'ZIN'IZDE HA'LSIZLIK,
BUWINLARIN'IZDA AWRIW
HA'M QATAYIWDI SEZIP
ATIRSIZ BA?

HESH
**KESHIKTIRMEŇ,
BÚGIN
BAYLANISIŇ**

www.eular

 www.facebook.com/eular.org

 [2@ular_org](https://twitter.com/2@ular_org)

Revmatizm & tayanısh-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısıń

... SIZDI TASHWISHKE SALIP ATIRG'AN MASHQALALARININ'IZ HAQQINDA SHIPAKERININ'IZ MENEN SO'YLESIN'

Kesellikti jen'iwidin' birinshi basqishi bul **simptomlar haqqinda biliw**. Buwinlar ha'm bulshiq etlerdegi barqulla awriw, ju'da sharshaw, qattilasiw ha'm depressiya siyaqli belgiler **Revmatik ha'm tayanish-ha'reket ag'zalari kesellikler (RTKler)** belgileri esaplanadi.

REVMATIK HA'M TAYANISH – HA'REKET AG'ZALARI KESELLIKLARI – NE?

- **Revmatik ha'm tayanish- ha'reket ag'zalari kesellikler (RTKler)** termini fibromialgiya ha'm podagradan baslap revmatoidli artit ha'm qizil valchanka siyaqli tu'rli jag'daylardi o'z ishine aladi.
- RTKlerine tek Evropaniń ózinde **120 millionnan artıq adamlar** shalıńǵan. Ol **ba'rshe jastag'I** hayallar ha'm erkeklerge sonday aq, balalr ha'm na'restelerge ta'sir etedi.1
- Kesellikke erte diagnoz qoyiw kesellik asqiniwinin' gilti esaplanadi, biraq Revmatik ha'm tayanish- ha'reket ag'zalari kesellikleri (RTK) ko'binese keshiktiriledi yaki uliwma qoyilmaydi.
- Eger kerekli emlew proceduralari ótkerilmese, ol kúndelikli islerge tásir kórsetip, ómir súriw dárejesin páseytedi, fizikalıq qábiletlerge tásir etedi.
- Ha'r qanday shag'imlarinin'iz ha'm mashqalalrinin'iz haqqında shipakerinin'iz benen so'ylesin'.

“Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısın” - EULAR(Revmatizmge qarsı Evropa Ligası) baslaması bolıp, onı EULARǵa aǵza bolǵan barlıq tarmaqlar, atap aytqanda, ilimiy aǵza jámiyetler, densawlıqtı saqlaw sistemasındaǵı qánigelestirilgen uyımlar hám FABK shólkemleri qollap-quwatlawı menen birgelikte, tiykarǵı maqseti erte diagnostikalaw hám dálillerge tiykarlanǵan emlewden ózwaqtında paydalanıw áhmiyetin atap kórsetiwden ibarat.

#BúginBaylanısın

Revmatizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın

Futbolka shablóni

**Revmatizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanisiŇ**

Kampaniya logotipi

**HESH
KESHIKTIRMEN',
BÚGIN
BAYLANISIN**

Revmatizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın

5.0 Ilaj boyınsha kórsetpeler

Bul bólim kampaniya ilajların rejelestiriw boyınsha kórsetpeler, sonıń menen birge, siz ótkermekshi bolǵan ilajlardıń ulıwma kórinisine misallar ámeliyatınan kelip shıqqan halda

«Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısın» ilajın rejelestiriw, kampaniya haqqındaǵı maǵlıwmattı keń jámiyetshilik hám RTK jámiyetleri arasında tarqatıwǵa járdem beredi. Tómende siz, Ispaniyanıń FABK toparı, LIRE hám Portugaliya revmatizmge qarsı ligası tárepinen óz mámleketlerinde xabardarlıqtı asırıw maqsetinde rejelestirilip atrǵan ilajlarǵa eki misal kóriwiriz hám usı misallardan ilhamlanıp óz ilajıńızdı rejelestiriwiriz hám ótkeriwiriz múmkin.

Ilajdı shólkemlestiriwde sizge basqa jergilikli densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı qánigeler, medicinalıq jámiyetler hám nawqaslar shólkemi menen birge islesiwdi másláhát beremiz.

5.1 Ilajlar halatın úyreniw

Madrid qalasında ótkerilgen ilaj

Madrid qalasında 13-iyun kúni Madrid-Atocha temir jol vokzalında ilaj bolıp ótedi. Ol misli poezdlar baylanǵanlıǵı kibi óz waqtında baylanıswdıń áhmiyetin hám óz waqtında baylanıspawdıń aqıbetin kórsetiwge qaratilǵan: siz poezd kibi óz baylanısızdı ornatiwiriz zárúr, al densawlıq boyınsha shaǵımiriz máselesinde shıpkaker yamasa den sawlıqtı saqlaw qánigesi menen baylanısızdıń úlken áhmiyetke iye.

Ilaj Ispaniyanıń nawqaslar shólkemi (LIRE) tárepinen, Sociedad Española de Reumatología hám Ispaniya den sawlıqtı saqlaw sistemasınıń revmatologiya boyınsha qánigeleri uyımı (Open Reuma) menen birgelikte ótkeriledi. Bul keń jámiyetshilik wákilleri menen sawbetlesiw ushın ájayıp imkaniyat boladı.

Ilajda oqıw materialları tarqatıladı hám xalıq ushın revmatologlar hám densawlıqtı saqlaw qánigeleri qatnasıwında biypul skrininger ótkeriledi.

Lissabondaǵı siyasiy dóńgelek stol sawbeti

Lissabondaǵı FABK ánjumanı menen bir waqtta, Portugaliya Revmatizmge Qarsı Ligası fevral ayında erte diagnostikalaw temasındaǵı siyasiy ánjuman ótkerdi. Ilajdıń maqsetleri tómendegilerden ibarat boldı:

- Siyasatshılar hám qarar qabil etiwshiler arasında erte diagnostikalaw hám medicinalıq járdem alıw imkaniyatına iye bolıw áhmiyeti haqqında xabardarlıqtı asırıw
- Erte jantasıw milliy strategiyasınıń ekonomikalıq nátiyjeliligi haqqındaǵı dálillerdi názerge usınıw
- Pánler aralıq tarmaqtıń áhmiyetin tastıyqlaw hám bekkemlew

Dóńgelek stol sawbetiniń kún tártibi shablonın bul jerden tabıwiriz múmkin

**Revmatizm & tayanısh-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BugunoqBog'lanin**

Erte diagnostikalawdı hár tárepleme talqılawda bir qatar bayanatshılar qatnasıp, tırılawshılar bolsa olarğa hár túrli sawallar beriw imkaniyatına iye boldı. Ilajda bir qatar siyasatshılar, jurnalistler, shıpakerler, nawqaslar hám medicina tarawı qánigeleri qatnası.

2. Óz ilajıńızdı ótkeriw haqqında

Ilajıńızdı shólkemlestiriw boyınsha tómendegi ayırım kórsetpelerdi tabıwıńız múmkin.

1. Jergilikli densawlıqtı saqlaw qánigeleri/ shıpakerler menen baslanğış jıynalıstı ótkeriń.

Bul sizge ideyalar oylap tabıw hám ilajıńızdı shólkemlestiriw boyınsha birge islesiwge járdem beredi.

2. Shólkemlestiriletuğın ilaj túrin belgileń

Siz aldınnan járiyalanğan yamasa rejede joq ilajlardı Madridte ótkerilgen ilajğa uqsatıp ótkeriwińız múmkin. Sonday-aq, siz RTK átirapındağı siyasatı talqılaw ushın RTK boyınsha jámiyettiń tiykarǵı wákılleri qatnasıwında dóńgelek stol sáwbetin ótkeriwińız múmkin.

3. Ilaj waqtın belgileń

Global dárejede kampaniyanıń iske túsiriliwi EULAR kongressinde bolıp ótedi, bir waqtıńız ózinde Ispaniyada da ótkeriledi. Jergilikli dárejede ilajdı úlken áhmiyetke iye bolğan Pútkiljáhán artrıt kúni yamasa milliy xabardarlıq kúni ótkeriwdi usınıs etemiz.

Ilaj waqtı da oğada áhmiyetke iye – siz ğalabalıq ilajdı adamlar kóp jıynalatuğın waqtta ótkeriwińız áhmiyetli. Máselen, siz ilajıńızdı temir jol stanciyasında ótkermekshi bolsańız, onı jolawshılar sanı kóp bolatuğın waqtqa tuwrılań. Barlıq tiykarǵı miymanlar hám bayanatshılardıń dóńgelek stol sáwbeti yamasa ánjumanda qatnasıwı támiyinleniwine itibar qaratrıń.

4. Ilaj ótkeriletuğın orındı belgileń

Ĝalabalıq ilaj

Eger siz ğalabalıq ilaj ótkeriwdi rejlestirip atırğan bolsańız, onı tómendegi orınlarda ótkeriw maqsetke muwapıq boladı:

- **Jámiyetlik orın** – qala ortasındağı maydan, jámiyetlik transport bándirgisi, sawda orayı, sport maydanshası yamasa park sıyaqlı orınlar
- Kópshilik jıynalatuğın orınlar. **Iskerligińızge qansha kóp adam gúwa bolsa, RTKleri haqqında xabardarlıqtı sonshalıq dárejede asırıw múmkin.**
- Jollar, tosiqlar yamasa qatnasıwshılar túsip ketiwi múmkin bolğan qáwipli jerlerden uzaqta bolıwı kerek.

**Revmatizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

- Barlıq jastaǵı adamlar ushın tuwrı keletuǵın orınlar – eger balalar qatnasıp atırǵan bolsa, olar ushın juwapker bolǵan úlkenler/ata-ana/oqıtıwshılardıń da qatnasıwı támiyinleniwine, hár qanday súwretke túsiriw/fotosúwretler olardıń ruxsatı menen alınıwına isenimli bolıń.

Densawlıqtı saqlaw tarawı qánigesi/shıpaker/siyasiy ilaj

Eger siz dóńgelek stol sáwbeti yamasa ánjuman ótkeriwdi rejelestirip atırǵan bolsańız:

- Májlisler zalı, ánjumanlar zalı yamasa usıǵan uqsas orındı;
- Bayanatshılar ushın ajratılatuǵın orın, tırılawshılar ushın bolsa ánjuman (dóńgelek stol) átirapı yamasa auditoriya usılında jaylastırıwdı belgilep alıń.

JAYLASTIRIW BOYINSHA MÁSLÁHÁTLER

Jaylastırıwdı rejelestiriw waqtında tómendegilerge itibar berin:

- Orınıń qáwipsizligi menen baylanıslı mashqalalar joq pa?
- Ayrıqsha jaǵdaylarda shıǵıw jolın jawıp qoymaysız ba?
- Bul orında hár qanday audiovizuallıq (AV) úskenerlerdi qollanıw múmkin be?
- Zárúr bolǵanda saz ásbapları ushın elektr energiyası rozetkaları bar ma?
- Ilajdı ótkeriw ushın qaysı organnan ruxsat alıwıńız kerek (eger zárúr bolsa)?
- Jergilikli ishki isler uyımların ilaj haqqında xabardar qılıw zárúr me?
- Sizde ilajdı qaplaw ushın tiyisli qamsızlandırıw bar ma?
- Ilaj ótkeriletuǵın orın jeterlishe jaqtı ma?
- Ilaj ótkeriletuǵın orınıń keńligi maqsetke muwapıq pa?
- Orın ushın ruxsatnama alıw ushın juwapkerli shólkem menen aldınnan baylanıswıdı umıtpań.

5. Adamlardı ilajıńızda qatnasıwǵa mirát etiń

Ǵalabalıq ilaj

Ilajdı video/súwretke túsiriw hám basqa islerdi ámelge asırıw ushın volonter sıpatında járdem beretuǵın adamlardı tabıń. Siz ózińizge jaqın jerdegi nawqaslar shólkemi hám aldınǵı ilajda qatnasqan adamlar menen birgelikte baslawıńız múmkin. Sonıń menen birge, siz shańaraǵıńız, doslarıńız, jergilikli jámáát toparları, jergilikli mektep hám basqa oqıw orınlarınan járdem sorawıńız múmkin. Álbette, ánjuman hám jıynalılarda óz rejelerińız haqqında aytıp, qatnasıwshılardı ilajda belsendilik penen qatnasıwǵa shaqırıń.

Facebook te ilaj saytıń jaratıp, oǵan adamlardı mirát etiń. Sonday-aq, siz adamlardı elektron pochta, xat hám tekstli xabar arqalı mirát etiwıńız múmkin. Mirátname qısqa, anıq hám iqsham bolıwı hám tómendegi maǵlıwmatlardan ibarat bolıwı lazım:

- Ilaj ótkeriletuǵın orın, sáne hám waqıt
- Kiyiniw dress kodi boyınsha maǵlıwmatlar (eger zárúr bolsa)

**Rewmatizm & tayanısh-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

- Qatnasıwshılardıǵa ilaj hám kampaniya haqqında esletpe hám jańalıqlardı jiberip turıw ushın olardan mirátnamaǵa juwap retinde baylanıs ushın maǵlıwmatlar sorań
- Siz benen baylanıswı ushın adamlardıǵa ózińizge tiyisli baylanıs ushın maǵlıwmatlardı berıń.

Densawlıqtı saqlaw tarawı qánigesi/shıpaker/siyasiy ilaj

RTKleri boyınsha jámiyet aǵzalarınıń qatnasıwına da kewil bóliń. Ilajıńızda qatnasatuǵın bayanatshılar sanı hám kimler qatnasatuǵını haqqında oylap, olardıǵa aldınnan eskertip qoyıń. Siz adamlardı elektron pochta arqalı mirát etiwıńiz múmkin. Mirátnamańız qısqa, anıq hám iqsam bolıwı hám tómendegi maǵlıwmatlardan ibarat bolıwı lazım:

- Ilaj ótkeriletuǵın orın, sáne hám waqıt
- Jıynalıstıń kún tártibi
- Kiyiniw dress kodı boyınsha maǵlıwmatlar (eger zárúr bolsa)
- Qatnasıwshılardıǵa ilaj hám kampaniya haqqında esletpe hám jańalıqlardı jiberip turıw ushın olardan mirátnamaǵa juwap retinde baylanıs ushın maǵlıwmatlar sorań
- Siz benen baylanıswı ushın adamlardıǵa ózińizge tiyisli baylanıs ushın maǵlıwmatlardı berıń.

6. Pressaǵa xabar berıń

Ilaj aldınan:

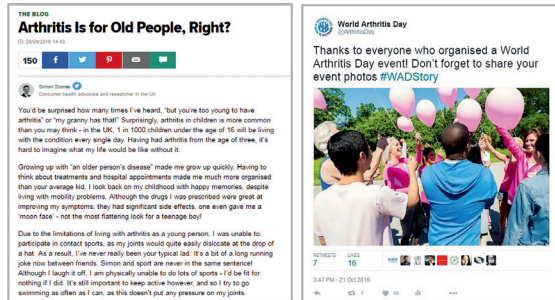
- Eger siz ǵalabalıq ilaj ótkermekshi bolsańız, ilaji barınsha kóbirek jergilikli ǵalabalıq qurallar/jurnalistler (atap aytqanda, baspa, onlayn hám offlayn esittiriw/TV) menen baylanısp, olardı ilajıńızǵa mirát etiń
- Siz birneshe siyasiy/densawlıqtı saqlaw tarawı menen baylanısı bar jurnalistlerdi jıynalıslarıńızǵa mirát etiwıńiz múmkin
- Ǵalaba xabar quralları wákilleriniń ilajda qatnasıwı haqqında elektron pochta hám telefon qońırawı arqalı sorań

Usı kúni:

- **“Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısıń”** akciyası haqqındaǵı press-relizler, maǵlıwmatlar hám ayırım fotosúwretlerdi ǵalaba xabar qurallarına (ilajda qatnasqan, sonday-aq, qatnasa almaytuǵın ǵalaba xabar qurallarına da) jiberiń

Eger siziń fotosúwretlerińiz/videolarıńızda balalar bolsa, olardı tarqatıwdan aldın atanasınan ruxsat alıwdı umıtpań.

**Revmatizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısıń**

6.0 Ǵalaba xabar quralları menen islesiw tǵrtibi

Bul bólimde ǵalaba xabar quralları menen islesiw tǵrtibi boyınsha kórsetpeler, sonıń menen birge, press-reizler hám ámeliy izertlewler islep shıǵıw boyınsha másláhátlér berilgen.

RTKlerin erte diagnostikalaw hám emlew usıllarınan óz waqtında paydalanıwdıń áhmiyeti haqqındaǵı informacıyanıń ǵalaba xabar qurallarında sáwleleniwın támiyinlew zárúr. Siz ótkerip atırǵan hár qanday ilajdıń maqsetlerin hám xabardarlıqtı sáwlelendiriwde ǵalaba xabar quralları oǵada áhmiyetli orın tutadı. Biz sizge jergilikli dárejedeǵı “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısın” temasındaǵı ilajlar haqqında xabardarlıqtı asırıwda milliy hám sociallıq media iskerliginen birgelikte (7.0-bólimge qarań) paydalanıwdı usınıs etemiz.

6.1 Press-reizlerdi tayarlaw

Ǵalaba xabar quralları menen baylanısın maqsetinde siz “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısın” kampaniyası haqqında qısqasha press-reizler tayarlawıńız múmkin. Bul aldınnan xabar beriw, ilajǵa itibar qaratuwdıń jáne bir paydalı usılı bolıp esaplanadı.

Jurnalistlerdiń qaysı biri siz rejlestirgen iskerligińız ushın kóbirek sáykes keliwi haqqında oylap kórin, máselén, ǵalabalıq baǵdarlamaǵa ǵalaba xabar quralların tartıw ushın ájayıp imkaniyat bolsa, siyasiy dóńgelek sáwbeti siyasiy hám densawlıqtı saqlaw tarawına tiyisli xabar qurallarında kóbirek qızıǵıwshılıq oyatıwı múmkin.

Tómende berilgen ayırım kórsetpeler press-reizge dúzetiwler kirgizip atırǵanıńızda kerekli maǵlıwmatlardı óz ishine alıwǵa járdem beredi:

ESTE TUTÍN:

1 hám 2-bántler oǵada áhmiyetli, sebebi, kóp hallarda jurnalistler press-reizdiń tek bas jaǵın hám birinshi paragrafin oqıwı múmkin.

1. Press-reiz basındaǵı kiris sóz qızıqlı hám temaǵa sáykes bolıwı tiyis.
2. Birinshi paragraf ilajıńızdıń mánis-mazmunı, iskerligińizdiń tiykarǵı detalları, máselén, “kim, ne, ne ushın, qanday, qay jerde hám qashan” sıyaqlı sorawlarǵa juwaplardı óz ishine alıwı kerek.

**Revmatizm & tayanış-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

1. Eger press-relizdiň maqseti jámiyetshilikti qatnasıwǵa tartıwdan ibarat bolsa, onda olar ne maqsette qatnasıwı gerek ekenligin jáne bir márte tákırarlań
2. Keyingi paragrafta RTKlerin erte diagnostikalaw haqqında tolıq maǵlıwmat beril. Kampaniyanıń tiykarǵı xabarlarında fakt hám sanlardı tabıw múmkin. Ilajı bolsa, siz de óz mámleketińizge tiyisli fakt hám sanlardı kirgiziwińiz lazım.
3. Bayanatińızdaǵı faktlerdi janlandırıw ushın tiykarǵı bayanatshılardıń sózlerin qosıń.
4. Jergilikli iskerligińiz – Evropa masshtabındaǵı “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısın” baslamasınıń bir bólegi ekeni haqqında aytıp ótiń. “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısın” kampaniyası haqqında maǵlıwmat beril.
5. Erte diagnoz qoyıw hám emlew imkanıyatı áhmiyetin ayırıqsha atap kórsetip, «háreketke shaqırıwshı» úndew sózleri menen juwmaqlań.
6. Press-relizdiń tiykarǵı bóliminen soń, «Redaktorga esletpeler» den atalǵan bólimdi qosıwıńız múmkin. Bul tómendegi paragraflardı óz ishine aladı:
  - «Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısın» kampaniyası haqqında – Mısal tekstin «EULAR 2017 kampaniyası: Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısın» bóliminen tabıwıńız múmkin.
  - «[Shólkemińiz ataması] haqqında» – shólkemińiz, onıń veb-sayt mánzili hám baylanıs maǵlıwmatları haqqında informaciya qaldırıń.
  - «EULAR haqqında» – sıyaqlı sózlerdi «EULAR haqqında» bóliminen tabıwıńız múmkin

6.2 Erte diagnostikalaw boyınsha ámeliy izertlewler menen támiynlew

Siz jurnalistlerge RTKlerine shalıńǵan insanlar menen sáwbetlesip, olardan intervyu alıw sıyaqlı imkanıyatı usıńǵan halda, kampaniyańızdı turmısqa engiziwge járdem beriwıńız múmkin. Nawqaslardıń jeke tájriybelerin baspada járiyalaw itimalı ápiwayı sóylesiwge qaraǵanda kóbirek. Egerde jurnalist intervyu ótkermekshi bolsa, sáwbetleslerińizden jeke tájriybelerine tiykarlanıp, «háreketke shaqırıw» dı sorap, olarǵa aldınnan bul haqqında informaciya beriwıńız gerek. Sáwbetlesiniń ózin qolaylı sezip atırǵanına isenimli

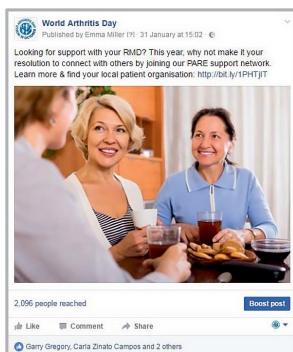
bolıw maqsetinde, oǵan «sáwbette qatnasıwdan quwanışlısız ba?» degen soraw beril. Sonday-aq, bul olarǵa tómendegi sawalnama sorawlarına juwap beriwge járdem beredi.

- RTK belgilerin qashan seze basladıńız?
- Sizge qashan RTK diagnozı qoyıldı?
- Diagnoz qoyıwdıń uzaqlıǵı RTK menen jasaǵan tájriybeńizge qanday tásir kórsetti?
- RTKleri menen jasaw turmıs dárejesine qanday tásir kórsetti?
- «Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısın» kibi baslamalar RTK menen baylanıslı jámáátlerge qanday járdem beredi?
- Qalay oylaysız, erte diagnostikalaw RTKlerine shalıńǵan adamlarǵa payda keltireme?
- RTK diagnostikası, xabardarlıǵı hám qadaǵalanıwı kóz-qarasınan jámiyetshilik qanday sharalar kóriwin qáler edińiz?
- Siyasatshılardıń RTKlerin erte diagnostikalaw hám olardı qadaǵalaw boyınsha qanday sharalar kóriwin qáler edińiz?

**Revmatizm & tayanısh-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

7.0 Socialliq tarmaqlar

Bul bólimde socialliq tarmaqlardan qalay paydalanıw, sonıń menen birge, socialliq media kontenti kalendarları hám janlı videolar islep shıǵıw boyınsha kórsetpeler berilgen.

- Socialliq media kanallarınan paydalanıwdı usınıs etemiz. Ásirese Facebook kúshli platforma bolıp, kampaniya haqqındaǵı xabardı tarqatıwǵa hám jámiyetshilik itibarın RTKlerine tartıwǵa járdem beredi. «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısıń» akıyası menen baylanıslı barlıq socialliq tarmaq kontentleri #ConnectToday xeshteginen paydalanıwı lazım.
- Kontent kalendarın jaratıw sizge socialliq tarmaqtaǵı iskerligińizdi aldınnan rejelestiriwge kómeklesedi hám postlarıńıń turaqlı túrde almasıp turıwın támiyinleydi. Socialliq tarmaq kalendarın sazlaw arıst:
- Hár aydaǵı kúnlerdi kórsetip turatuǵın Excel elektron kestesin yamasa Word hújjetin jaratıń
- Hár kúni yamasa háptede úsh márte socialliq tarmaqlar ushın post (lar) tayarlań hám olardı jiberiw rejelestirilgen waqıttı belgilerń
- Hápteniń túrli kúnlerinde hár qıylı temanı talqılaw kibi postlarıńızdı hár túrli kóriniste tayarlawıńız múmkin. Máselen: dúysembi = RTKleri hám erte diagnostikalaw haqqındaǵı tiykarǵı statistika hám faktleri, siyshembi = Siyshembi Eń Jaqsı Másláhátleri, sárshembi= motivaciyalıq postlar
- Kampaniya iskerliginiń erń joqarı shoqqısında socialliq tarmaqtaǵı háreketlerińizdi ámelge asırǵanıńızǵa isenimli bolıń. «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısıń» kampaniyası iske túsiriliw hám 12 oktyabrdegi Pútkiljáhán Artrit kúni tuwrı keletuǵın háptede kóbirek postlar qoyıwdı rejelestiriń
- Postlarıńızǵa qanday súwret hám videolar qospaqsı ekenińizdi oylap kóriń. Súwret hám videolar kópshiliktiń itibarın tartıw ushın xızmet qıladı
- Siz óz postlarıńızǵa basqa shólkemleri menen maǵlıwmat almasıw maqsetinde veb-sayt siltemelerin qosıp ketiwirińız múmkin – bul bunnan bılay RTK leri hám erte diagnostikalaw áhmiyeti haqqında socialliq tarmaqtaǵı toparlardı xabardar qılwǵa járdem beredi

Revmatizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarşı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısıń

- Kampaniyanı iske túsiriwden aldın sociallıq tarmaqlardaǵı ózgeritiwge bolatuǵın tizer postlarına ayırım misallar:
  - *RTKlerin erte diagnostikalaw bunnan bılay olar jetkeretuǵın zıyan hám awırılıqlardıń aldın alıw ushın áhmiyetli! #BúginBaylanisın*
  - *Densawlıqtı saqlaw qánigesi yamasa shıpakerińizge jolıǵıwdan qansha waqıt aldın ózińizde RTK belgilerin sezdińiz? Tórende kórsetiń...*
- Kampaniya iske túsirilgennen soń, siz tikkeley kampaniya haqqında xabar menen post qaldırıwıńız múmkin, máselen:
  - *Biz SIZ di RTKlerin erte diagnostikalawdıń áhmiyeti haqqında xabardarlıqtı asırıwǵa járdem beriwge shaqıramız. Járdemińizdi kórsetiw ushın bul posttı tarqatıń! #BúginBaylanisın*
  - *Erte diagnostikalaw keleshekte RTKler tásiriniń aldın alıw ushın sheshiwshi áhmiyetke iye. Hesh keshiktirmesten, ilajı barınsha tezirek shıpakerińizge jolıǵıń. #BúginBaylanisın*

Soday-aq, siz ilajıńızda janlı video jaylastırıwıńız múmkin, máselen, Facebook-ta «Facebook Live» yamasa Twitter-de janlı video.

- Janlı videolar siziń sociallıq tarmaq kanalınız (Facebook yamasa Twitter) arqalı uzatıladı hám siziń saytıńızdaǵı barlıq paydalanıwshılardıǵa kórsetiledi.
- Siz qálegen jerde, qálegen waqıtta «janlı efirge ótiwińiz múmkin». Biz reje dúzip, kimdi/neni kórsetiw haqqında oylap kóriwdi másláhát beremiz. Qatnasıwshılardı tartıw ushın ruxsatnamalar alıw hám brifing hújjetlerin toplaw kerek. Soday-aq, adamlar baqlap barıwı ushın qısqasha scenariy yamasa sáwbet temaların jaratıwıńız múmkin.
- Qosımsha maǵlıwmat ushın Facebook janlı efirine kiriń: <https://live.fb.com/golive/>
- Twitter degi janlı efir haqqında kóbirek maǵlıwmat alıw ushın: <https://support.twitter.com/articles/20175092>

**Revmatizm & tayanış-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanisın**

8.0 Pútkiljáhán artrit kúni

Bul bólimde 2017 jıldıǵı Pútkiljáhán artrit kúni iskerligine tiyisli maǵlıwmatlar berilgen bolıp, olar elede keńirek bolǵan «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısın» kampaniyasına sáykes túrde sáwlelendirilgen.

Pútkiljáhán artrit kúni (PAK) – bul revmatoid artrit hám osteoartrit kibi kópshilikke jaqınnan tanıs bolǵan keselliklerden baslap, fibromiyalgiya kibi RTKlerdiń onsha tanıs emes formaları menen awırǵan insanlar mashqalaları haqqında xabardarlıqtı asırıwda adamlardı óz-ara birlestiretuǵın global baslama bolıp tabıladı. Hár jılı 12-oktyabr Pútkiljáhán artrit kúni dep tın alınǵan. PAK elede keńirek bolǵan «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısın» kampaniyasınıń bir bólimi bolıp tabıladı.

PAK maqsetleri:

- Medicinalıq jámiyetler, RTKlerine shalınǵan insanlar hám keń jámiyetshilik arasında RTK leri haqqındaǵı xabardarlıqtı asırıw
- Qarar qabil qılıwshılardı RTKleriniń aqıbeti hám olardı jeńillestiriw boyınsha kóriletuǵın shara-ilajlar haqqında xabardarlıqtı asırıw arqalı ǵalabalıq siyasatqa tásir ótkeriw
- RTKlerine shalınǵan adamlar hám olardıń tiyisli ǵamxorlıq alıwı ushın móljellengen keń kólemlı qollap-quwatlaw sisteması haqqında xabardar qılıw

Pútkiljáhán artrit kúni menen baylanıslı háreketler orayında – kampaniya videoroligin tayarlaw hám tarqatıw salmaqılı orın tutadı.

Video adamlardı densawlıqtı saqlaw tarawı qánigesi hám shıpaker menen erte baylanıs ornatiwǵa úndeydi hám erte diagnoz qoyıw hám durıs emlew áhmiyetin jáne bir márte tastıyıqlaydı. Bul video PAK veb-saytında hám jámiyetlik media kanallarda 12 oktyabrden baslap kórsetile baslaydı hám jergilikli iskerlikte paydalanıwıń ushın usınıladı (12 oktyabrge shekem embargo astında).

Pútkiljáhán artrit kúni yamasa oǵan jaqın sánelerde «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısın» ilajların ótkeriw haqqında oylap kóriń, sebebi bul xabardarlıqtı asırıwǵa járdem beretuǵın ájayıp platforma bolıp tabıladı. Xabardarlıqtı asırıwshı kúshli platformanı jaratıw maqsetinde «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısın» ilajın Pútkiljáhán Artrit Kúnine ótkeriwdi kórip shıǵıń. 5.0 bólimde ǵalaba xabar quralları menen islew hámde 7.0 bólimde kampaniyańızdı qollap-quwatlawda sociallıq tarmaqlardan paydalanıw tártibi boyınsha qosımsha maǵlıwmatlardı tabıwıńız múmkin.

Ótinish, biz sizdi rásmiy BAK veb-saytı, Facebook hám Twitter kanallari arqalı qollap-quwatlay alıwımız ushın kampaniya menen baylanıslı hár qanday iskerligińız haqqında bizge xabar beriń.

**Revmatizm & tayanısh-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

9.0. Paydalı baylanis mağlıwmatları

Tómende paydalı baylanislar dizimi keltirilgen. “Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanisın” akciyası yamasa onı qalay qollap-quwatlawırız haqqında sawallarıńız bolsa, bizge múrajaat qılıń.

Maria Batziou, EULAR Sekretariati
Proyekt kordinatori

Tel: +30 694 623 2776
Email: Maria.Batziou@eular.org

Birte Gluesing, EULAR Sekretariati
Proyekt menejeri

Tel: +49 228 962 12 83
Email: B.irt.Gluesing@eular.org

Lydia Tchambaz, EULAR Sekretariati
Ijrochi direktor o'rinbosari

Tel: +41 44 716 30 33
Email: Lydia.Tchambaz@eular.org

Ursula Aring, EULAR Sekretariati
Aloqa menejeri

Tel: +41 44 716 30 38
Email: Ursula.Aring@eular.org

Bárshege járdemińız ushın minnetdarshılıq bildiremiz!

Biz siz benen keleshekte erte diagnostikalaw haqqında xabardarlıqtı asırıw hám RTKlerine shalıńan insanlardıń ómir súriw dárejesin jaqsılawğa járdem beriw ushın birge islesiwdi kútip qalamız.

**Revmatizm & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanisın**

10.0 Qosimsha

Lissabondağı siyasiy dóngelek stol sáwbeti kún tártibi

- **09:30 – 10:00:** Dizimnen ótiw/Sálemlesiw
- **10:00 – 10:05:** Xosh keldińiz/ánjuman kiris sózi – Moderator
- **10:05 – 10:10:** Kiris sóz
- **10:10 – 10:25:** Erte múrjáat etiw boyınsha Evropa jantasıwı
- **10:25 – 10:40:** Erte diagnoz qoyıwda densawlıqtı saqlaw qánigesiniń roli
- **10:40 – 10:55:** Portugaliyada revmatolog kórigine erte jolıǵıw
- **10:55 – 11:10:** RTKleriniń densawlıqtı saqlawdaǵı ornı
- **11:10 – 11:25:** Portugaliyada RTK aqıbetlerin jeńiw ushın húkimet jantasıwı
- **11:25 – 11:40:** Orınlanıwı kerek bolǵan jumıslar
- Hár bir prezentaciyadaǵı tiykarǵı xabarlar haqqında 2 minuttan pikir júrgiziw
- **11:40 – 12:20:** Dóngelek stol sáwbeti
- **12:20 – 12:30:** Juwmaqlawshı sózler, erisilgen nátiyjelerdi atap ótiw.

“Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın” kampaniyasına tiyisli qurallar toplamı Ilimiy jámiyetshilik

Qurallar toplamı haqqında túsiniş beriw

EULAR baslaması menen ótkerilip atırǵan “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın” akciyası, revmatizm hám tayanış-háreket aǵzaları keselliklerin erte anıqlaw hám dálillerge tiykarlangan emlew usıllarınan óz waqtında paydalanıw, bunnan bılay insan hám jámiyetke tiygiziliwi múmkin bolǵan zıyan hám awırılıqlardıń aldın alıw múmkinligi haqqında eskertiwge qaratılǵan.

Kampaniya tabıslı ótiwi ushın bizge siziń járdemińiz zárúr. «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın» – RTKlerine shalıǵan insanlardıń ómirin jaqsı tárepke ózǵertetuǵın kúshli platforma bolıp, RTK menen baylanıslı bolǵan bársheni – nawqaslar toparların, medicinalıq birlespeler hám densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı qánigelestirilgen uyımlardı – birden-bir maqset jolında jumıs alıp barıw ushın birlestiredi.

Bul qurallar toplamı, «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın» kampaniyasınıń ulıwma kórinisin názerge usınıw menen birge, kampaniya hám nawqaslardı qollap-quwatlawǵa járdem beretuǵın tiykarǵı kórsetpe hám materiallardı óz ishine aladı.

Usı qızıqlı kampaniya ústinde siz benen birgelikte islewdi kútip qalamız. Siziń qollap-quwatlawıńız hám qosqan úlesińiz benen biz erterek diagnoz qoyıw hám emlew imkanıyatı ushın birgelikte jumıs alıp bara alamız!

Qurallar toplamı quramı

1. EULAR haqqında
2. “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın” akciyasınıń ulıwma kórinisi
3. “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın” akciyasına tiyisli tiykarǵı xabarlar
4. Brending hám súwretler
5. “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanısın” erte diagnostikalaw derek qollanbası
6. Ilaj boyınsha kórsetpe
7. Sociallıq tarmaqlar boyınsha kórsetpeler
8. Pútkiljáhán artrit kúni
9. Paydalı baylanis maǵlıwmatları

Revmatizm & tayanış-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın

1.0 EULAR haqqında

Revmatizmge qarsı Evropa ligası (EULAR) – bul pútkil Evropa boyınsha artrit/ revmatizm menen awırǵan insanlar, revmatologiya tarawındaǵı densawlıqtı saqlaw qánigeleri hám Evropa boyınsha revmatologiya ilimiy jámiyetlerin ózinde jámleytuǵın kommerciyalıq emes shólkem bolıp tabıladı.

EULARdın maqsetleri insan hám jámiyet ushın RTKleri awırılıǵın páseytiw hám olardı emlew, aldın alıw hám rehabilitaciya qılıw islerin jaqsılawǵa qaratilǵan. Ol izertlew jetiskenliklerin hám RTKlerine shalıǵan insanlarǵa kúndelikli kútim beriw jumısları jetilistiriliwin propaganda qılıw hám Evropa basqarıw organları tárepinen RTKlerine shalıǵan insanlardın mútájlikleri tán alınıwı ushın gúresedi.

EULAR aǵzaları quramına ilimiy jámiyetler, densawlıqtı saqlaw kásiplik uyımları, nawqaslar shólkemi, korporativ aǵzalar hám Evropa boylap RTKlerine shalıǵan insanlar kiredi.

Qosımsha maǵlıwmat ushın tómendegi saytqa kiriń: www.eular.org

2.0 “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın”

«Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın» kampaniyasınıň ulıwma kórinisi tómendegilerden ibarat:

- Kampaniyanıň maqsetleri
- Kampaniyanıň jergilikli hám global dárejede iske túsiriliwi
- Iskerligi xronologiyası

2.1 “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” – degenimiz ne?

“Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” – bul pútkil Evropa hám jergilikli masshtabta ámelge asırılğan kampaniya bolıp, ol bársheni, atap aytqanda, medicinalıq qánigeler, shıpakerler, jámiyetshilik wákileri, siyasatshılar hám nawqaslar toparların RTKlerin erte aniqlaw hám dálillerge tiykarlanğan emlew usıllarınan óz waqtında paydalanıw imkaniyatına iye bolıwğa shaqıradı. Ulıwma maqset – RTKlerin tiykarǵı kesellikler hám pandemiya dárejesindegi xalıq salamatlıǵı mashqalası sıpatında atap kórsetiw; sonday-aq, erte diagnoz qoyıw hám óz waqtında emlewge kirisiw, insan hám jámiyet ushın keyingi zıyan hám awırılıqlardıń aldın alıw múmkin ekenligin kórsetiw.

RTKlerin erte diagnostikalaw hám dálillerge tiykarlanğan emlew usıllarınan óz waqtında paydalanıw imkaniyatına iye bolıwğa shaqıradı.

2.2 Kampaniyanıň maqsetleri

“Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” kampaniyasınıň maqsetleri tómendegilerden ibarat:

- RTKlerin erte aniqlaw hám dálillerge tiykarlanğan emlew usıllarınan óz waqtında paydalanıw, bunnan bılay insan hám jámiyetke jetkeriletuǵın zıyan hám awırılıqlardıń aldın alıwdıń áhmiyetin atap kórsetiw.
- Kesellik aqıbetiniń aldın alıw maqsetinde, keselliklerdi ilajı bolǵanında erte hám duris aniqlaw hám emlew ushın densawlıqtı saqlaw tarawı qánigelerin oqıtıw arqalı járdem beriw (revmatologiya mektebine muwapıq halda)
- RTKlerin erte diagnostikalaw boyınsha EULAR másláhátlerinen paydalanıw.
- Erte diagnoz qoyıwdı keshiktiretuǵın tosqınlıqlardı joq qılıw. Adamlar buwınları awırǵanına onsha itibar bermeydi hám olar kóbinese kesellik belgileri payda bolıwı menen dárhal shıpaker yamasa densawlıqtı saqlaw qánigesine jolıqpaydı.
- Nawqaslardıń ózleriniń jeke mıtájliklerinen kelip shıqqan halda, RTKlerin optimal dárejede diagnostikalaw hám emlew xızmetlerin alıwında olardı qollap-quwatlawdı kúsheytiw.

**Revmatism & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanisın**

2.3 Kampaniyanıń iske túsiriliwi

Global dárejede iske túsiriliwi

“Hesh keshiktirmeŇ, búgín baylanısın” kampaniyanıń global dárejede iske túsiriliwi **14-iyun kúni EULAR**dıń Madridtegi Kongressinde bolıp ótedi. EULAR prezidenti, professor Gerd R. Burmester EULAR Kongressiniń ashılıw máresiminde kongress delegatların kampaniya menen tanıstıradı.

Bul keleshekte global ilajlar, EULAR veb-saytında kampaniya haqqındaǵı maǵlıwmatlardı jańalap turıw hám press-relizler arqalı qollap-quwatlanadı.

Jergilikli dárejede iske túsiriliwi

Global dárejedeǵi iske túsiriw bir qatar milliy dárejede ámelge asırılataǵın ilajlar menen qollap-quwatlanadı. Milliy iskerlikke mısallar tómendegilerden ibarat:

Lissabondaǵı siyasiy dóńgelek stol sáwbeti

Lissabondaǵı FABK (Fizikalıq Aktivlikti Bahalaw Kriteriyleri) ánjumanı menen bir waqıtta, Portugaliya Revmatizmge Qarsı Ligası fevral ayında erte diagnostikalaw temasındaǵı siyasiy ánjuman ótkerdi. Ilajdıń maqsetleri tómendegilerden ibarat edi:

- Siyasatshılar hám qarar qabil etiwshiler arasında erte diagnostikalaw hám medicinalıq járdem alıw imkaniyatına iye bolıw áhmiyeti haqqında xabardarlıqtı asırıw
- Erte jantasıw milliy strategiyasınıń ekonomikalıq nátiyjeliligi haqqındaǵı dálillerdi názerge usınıw
- Pánler aralıq tarmaqtıń áhmiyetin tastıyıqlaw hám bekkemlew

Xabardı tarqatıw hám usı áhmiyetli temanı talqılawǵa járdem beriw maqsetinde, ilajda siyasatshılar, jurnalistler, shıpakerler, nawqaslar hám medicina tarawı qánigeleri qatnastı. Erte diagnostikalawdı hár tárepleme talqılawda bir qatar bayanatshılar qatnasıp, tırılawshılar bolsa olarǵa hár túrli sawallar beriw imkaniyatına iye boldı.

Madridte ótkerilgen ilaj

Madridte 13-iyun kúni Madrid-Atocha temir jol vokzalında pilot ilajı bolıp ótedi. Ol misli poezdlar baylanǵanlıǵı kibi óz waqtında baylanısındıń áhmiyetin hám óz waqtında baylanıspawdıń aqıbetin kórsetiwge qaratilǵan. Álbette siz poezd kibi óz baylanısınızdı ornatawıńız zárúr, al den sawlıǵınıız boyınsha shaǵımińız máselesinde shıpaker yamasa densawlıqtı saqlaw qánigesi menen baylanısırıńız úlken áhmiyetke iye.

Ilaj Ispaniyanıń nawqaslar shólkemi (LIRE) tárepinen, Sociedad Española de Reumatología hám Ispaniya densawlıqtı saqlaw sistemasiniń revmatologiya boyınsha qánigeleri uyımı (Open Reuma) menen birgelikte ótkeriledi. Erte diagnostikalaw, óz waqtında dálillerge tiykarlangan emlew hám RTKleriniń jámiyetke tásiri haqqındaǵı xabardarlıqtı asırıw maqsetinde keń jámiyetshilik wákılleri menen sáwbetlesiw ushın ájayıp imkaniyat boladı. Oqıw materialları tarqatıladı.

**Revmatizm & tayanısh-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

Kóp tarmaqlı vebinarlar

EULARdın úsh ústini bolǵan – densawlıqtı saqlaw tarawı qánigeleri, ilimiy hám nawqaslar shólkemi ushın eki kóp tarmaqlı vebinar (mart hám may aralığında) ótkeriledi.

Hár bir vebinar 1 saattan ibarat bolıp, EULAR basshılıǵında Web Ex arqalı uzatıladı hám birdey quram hám bayanatshılardan ibarat boladı. Eki vebinar da túrli waqıt zonalarındaǵı qatnasıwshılar menen sáykeslestirilgen halda ótkeriledi.

Vebinarlarda (densawlıqtı saqlaw qánigeleri, shıpakerler hám nawqaslar shólkemleri) erte diagnostikalaw hám shıpakerge erte jolıǵıwdıń áhmiyeti haqqındaǵı temalar hár túrli kóz-qarastan talqılanadı. Siz usı vebinarlar haqqındaǵı tolıq maǵlıwmattı EULARdın rásmiy mirátnaması arqalı alıwıńız múmkin. Eger qatnasa almasańız, sessiyanı keyinirek júklep alıwıńız múmkin.

2.1 “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısıń” kampaniyasınıń xronologiyası

Tómende bul jilǵı kampaniya iskerliginiń tiykarǵı sáneleri kórsetilgen:

Sáneler:

- **Mart:** Qurallardı jetkerip beriw
- **14-17 iyun:** Ispaniyanıń Madrid qalasında bolıp ótken EULAR kongressi
  - **14 iyun:** “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısıń” kampaniyası kongressi delegatların járiyaladı
  - «RTKlerin erte diagnostikalaw boyınsha EULAR usınısları» basılıwı (TBC)
- **12 oktyabr:** Pútkiljáhán artrit kúni

3.0 «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın» kampaniyasına tiyisli tiykarǵı xabarlar

Bul tekst túrinde tayarlangan tiykarǵı xabarlar barlıq ilimiy jámáátler ushin móljellengen bolıp, olardan “Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” temasında pikir almasıw yamasa kampaniya háreketleri kibi ilajlardı islep shıǵıwda paydalanıw múmkin.

Eger, waqtıńız jeterli bolmasa yamasa orın bolmasa, tiykarǵı xabarlarǵa járdemshi xabarlarǵa qaraǵanda kóbirek itibar beriń.

Tiykarǵı xabarlar

- «Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın» kampaniyasınıń tiykarǵı maqseti – bul keń jámiyetshilik, densawlıqtı saqlaw tarawı qánigeleri, shıpakerler hám siyatshtılardı revmatizm hám tayanish-háreket sisteması keselliklerin (RTK) erte diagnostikalaw hám emlewden óz waqtında paydalanıw áhmiyeti haqqında maǵlıwmat beriń.
- Erte diagnoz qoyıw hám erte emlew imkaniyatı bunnan bılay RTK leriniń insan hám jámiyetke jetkiziletuǵın zıyan hám awırılıqlarınıń aldın alıw hám páseytiw tiykarı bolıp tabıladı.
  - Máselen, eger revmatoid artrıt belgileri anıqlangannan keyin 12 hápte ishinde emlew baslansa, bul waqt ótiwi menen buwınlar jemirilwiń minimum dárejege alıp keliwi hám remissiya itimalın asırıw múmkin¹
  - Bul kesellikke shalıńǵan 4 adamnan 3ewine fibromialgiya diagnozi qoyılmaǵan. Diagnoz qoyıwǵa orta esap penen 5 jil waqt ketedi²
  - Psoriatik artritti erte anıqlaw hám emlew kesellik aqibetleri jaqsılanıwına alıp keledi³
- RTKlerine shalıńǵan adamlar arasında klinikalıq qorqınish hám depressiya tarqalıwı, ulıwma xalıq arasında tarqalǵanına qaraǵanda shama menen eki ese kóbirek⁴

“Hesh keshiktirmeň, búgin baylanisın” – EULAR(Revmatizmge qarsı Evropa Ligası) baslaması bolıp, onı EULARǵa aǵza bolǵan barlıq tarmaqlar, atap aytqanda, ilimiy aǵza jámiyetler, densawlıqtı saqlaw sistemasındaǵı qánigelestirilgen uyımlar hám FABK shólkemleri qollap-quwatlawı menen birgelikte, tiykarǵı maqseti erte diagnostikalaw hám dálillerge tiykarlangan emlewden óz waqtında paydalanıw áhmiyetin atap kórsetiwden ibarat.

Járdemshi xabarlar

- Xalıqtıń qartayıw dárejesi artıp baratırǵanı esabınan 2035 jılǵa kelip, revmatoid artrittiń tarqalıw halatları kóbeyiwi kútilmekte.

¹ Van der Linden MP hám basqalar. Artrıt keselligine shalıńǵan nawqaslarǵa diagnoz qoyıw keshigiwiniń uzaq múddetli tásiiri. Artrıt Rheum 2010; 62 (12): 3537-46

² Arnold, L.M., Klau, D.J. hám basqalar. Fibromialgiyanıń tán alınıwı hám diagnostikasın jaqsılaw. (2011) 86(5): 457-464

³ Kirkham, B, de Vlam K et al., Early treatment of psoriatic arthritis is associated with improved patient-reported outcomes: findings from the etanercept PRESTA trial. (2015) 33(1): 11-9

⁴ Geenen R hám basqalar. Revmatizm kesellikleri hám qorqınish yamasa depressiyaǵa ushırǵan nawqaslar menen psixologiyalıq islesiwler. Eń jaqsı ámeliyat hám izertlew, klinikalıq revmatologiya 2012;26:305-19

- RTKlerine tek Evropanyň ózinde 120 millionnan artıq adamlar shalınğan – bul basqa kesellik toparlarına qarağanda ádewir kóp⁵
- RTKleri barlıq jastağı insanlarga, sol qatarda balalar hám nárestelerge tásir etedi, eger gerekli emlew proceduraları ótkerilmese, ol júriw, tekshege miniw, awqat pisiriw, leke gigiena hám jumis islew kibi kúndelikli islerge tásir kórsetip, ómir súriw dárejesin páseytedi, fizikalıq qábiletlerine tásir etedi⁶
- Egerde Evropa Awqamında, RTKlerine shalınğan adamlardı erte diagnostikalaw keñirek engizilgende hár kúni qosımsha bir million xızmetker jumista bolıwı múmkin bolar edi⁷
- Kampaniyanıń iske túsiriliwi EULARdıń 70 jıllıǵına tuwrı keldi, yaǵnıy, ótkerilgen izertlewler hám densawlıqtı saqlaw qánigeleri, shıpkakerler hám nawqaslar arasındaǵı birge islesiwdiń 70 jıllıǵı belgilenedi.
- Qosımsha maǵlıwmat ushın EULAR veb-saytına kiriń: www.eular.org

Pútkiljáhán Artrit Kúnine tiyisli tiykarǵı xabarlar

- Pútkiljáhán artrit kúni global dárejedegi baslama bolıp, EULAR tárepinen basqarıladı hám biraz keñirek bolǵan “Hesh keshiktirmeń, búgin baylanısıń” kampaniyasınıń bir bólimin quraydı.
- Pútkiljáhán artrit kúniniń maqseti – bul RTKlerine shalınğan insanlardıń mashqalaları haqqındaǵı xabardarlıqtı asırıw ushın adamlardı óz-ara birlestiriw bolıp, bul kún hár jılı 12 oktyabrde belgilenedi.
- Qosımsha maǵlıwmat ushın EULAR veb-saytına kiriń: www.worldarthritisdlay.org

⁵ Revmatizm kesellikleri boyınsha sorawlar ham juwaplar. EULAR. Paydalanıw ushın derekler: <http://www.eular.org/myUploadData/files/Q-and-A-on-RMDs.pdf>

⁶ Kirkham, B, de Vlam K hám basqalar. Psoriatik artritti erte emlew nawqaslar jaǵdayı jaqsılanıwı nátiyjeleri menen baylanıslı: etanercept PRESTA sinawınan alınǵan nátiyjeler (2015) 33(1): 11-9

⁷ Artrit penen islew. Artrit izertlewleri. Ullı Britaniya. Paydalanıw ushın: <http://www.arthritisresearchuk.org/policy-and-public-affairs/reports-and-resources/reports/work-report.aspx>

4.0 Branding hám súwretler

Kampaniyanı qollap-quwatlaw maqsetinde tayarlanğan materiallar formasınan paydalanıwıñız yamasa onı sáykeslestiriwiñız múmkin

Siz rejelestirip atırğan ilajlarda paydalanıwıñız ushın kampaniya logotipi islep shıǵılğan. Sáykeslestiriw/awdarma qılıw ushın joqarı anıqlıqtaǵı súwretler menen fayllar berilgen.

Másláhát: tiykarǵı (gilt) xabarlar materiallar islep shıǵıwdı baslaw ushın ájayıp járdem bolıp tabıladı.

Kampaniya logotipi

**Revmatizm & tayanış-háreket sisteması keselliklerine qarşı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısıñ**

5.0 RTKleriniñ diywal diagramması

Nawqaslardı qabil etiw waqtında paydalanıwıñız múmkin bolğan diywal diagramması islep shıǵıldı.

Bul súwretleri menen berilgen fayllar awdarma qılıw hám sáykeslestiriw ushın móljellenen.

Olardı nawqaslardıñ shaǵımları menen tanısıwda járdemshi sıpatında basıp shıǵarıwıñız hám klinikañız diywalına ildirip qoyıwıñız múmkin.

"Hesh keshiktirmeñ, búgin baylanısın". EULAR(Revmatizmge qarsı Evropa Ligası) baslaması bolıp, onı EULARǵa aǵza bolǵan barlıq tarmaqlar, atap aytqanda, ilimiy aǵza jámiyetler, densawlıqtı saqlaw sistemasındaǵı qanıgelestirilgen uyımlar hám FABK shólkemleri qollap-quwatlawı menen birgelikte, tiykarǵı maqseti erte diagnostikalaw hám dálillerge tiykarlanǵan emlewden ózwaqtında paydalanıw áhmiyetin atap kórsetiwden ibarat.

Revmatik ha'm tayanish- ha'reket ag'zaları keselliklerinin' 200 ge jaqin tu'ri bar bolip, ol barshe jastag'i adamlarǵa ta'sir qiliwi mu'mkin.

Erte diagnoz qoyiw hám erte emlewge kirisiw, bunnan bilay RTKleriniñ insan hám jámiyetke tiygizetuǵın ziyan hám awırılıqlarınıñ aldın aliw tiykari bolıp tabıladı.

Eger o'zinizde RTKlerine guman qiliw atirg'an bolsan'iz, qa'niyge shipakerge mu'rajat etin'.

Revmatik ha'm tayanish- ha'reket ag'zaları keselliklerin emlewde to'mendegi qa'niygelerge mu'rajat etiwiniñ mu'mkin:

Uliwma a'meliyat shipakeri, revmatologler, basqa tar qa'niyge shipakerleri, fizioterapevtler, terapevtler, miyrbiykeler, awriw boyınsha qa'niygeler, pediatrlar, socialliq jumishilar.

EULARdin' uliwma keshiktirmeñ, Bugin baylanısın' aksiyası menen Revmatik ha'm tayanish- ha'reket ag'zaları kesellikler haqqında ko'plew mag'liiwmat aliw ha'm jergilikli

- FABK nawqaslar sho'lkemi
- Den Sawlıqtı saqlaw qa'niygeleri.
- Medicinaliq/ilimiy sho'lkemler

...menen baylanisip erte mu'rajat etiw ha'm diagnozlawdı jolg'a qoyiw mu'mkin.

Nawqaslar Revmatik ha'm tayanish- ha'reket ag'zaları kesellikler tarawındaǵı aqirǵı ilimiy jetiskenliklerge tiykarlanıp emleniwden keshiktirilmegen halda paydalanıw huqıqına iye.

#BúginBaylanısın

6. Ilaj boyınsha kórsetpe

Bul bólimde kompaniya ilajların rejlestiriw boyınsha kórsetpeler, sonıń menen birge, siz ótkermekshi bolǵan ilajlar túrinde mısallar keltirilgen.

«Hesh keshiktirmen, búgin baylanısın» baǵdarlamasın qollap-quwatlaw maqsetinde, ilajdı rejlestiriw yamasa qollap-quwatlawdı qáleseńiz siz kompaniya haqqındaǵı maǵlıwmatlı RTK jámiyetleri arasında tarqatıwǵa járdem beriwńiz múmkin.

Ilajdı shólkemlestiriwde sizge jergilikli densawlıqtı saqlaw tarawı qánigeleri, medicinalıq jámiyetler hám nawqaslar shólkemi menen birge islesiwdi másláhát beremiz.

Sonday-aq, siz jergilikli FABK shólkemi menen baylanıp, olar jámiyetshilikti xabardar qılıw ilajın rejlestirip atırǵanı haqqında biliwńiz hám olarǵa beriletuǵın járdemińiz haqqında anıqlıq kirgiziwńiz múmkin. Mámleketińizde ilajdı qollap-quwatlaw yamasa ótkeriw boyınsha tómenдегі айırım kórsetpelerdi tabıwńız múmkin.

8.2 Jergilikli FABK shólkemi tárepinen ótkeriletuǵın ilajlardı qollap-quwatlaw

Eger sizin jergilikli FABK shólkemińiz jámiyetshilikti xabardar qılıw ilajın ótkerip atırǵan bolsa, ilimiy jámiyet tárepinen járdem beriwdiń bir neshe jolları bar:

1. Jergilikli FABK shólkemi menen baylanıp, olardıń rejeleri haqqında xabardar bolıń.
2. Erte diagnostikalaw boyınsha birge islesiw haqqında ótkeriletuǵın baslańǵısh dodalawlarda qatnasıń.
3. Jergilikli FABK shólkemleri tárepinen ilaj qollanbaları tayarlanıwı processinde, erte diagnostikalaw boyınsha paydalı izertlew maǵlıwmatları menen bölisiń.
4. Ilaj hám ǵalaba xabar qurallarında sóz sóylew ushın ilimiy wákil sıpatında shıǵıw haqqında oylap kóriń

8.3 Óz ilajıńızdı ótkeriw haqqında

Tórende óz ilajıńızdı shólkemlestiriw boyınsha ayırım kórsetpelerdi tabıwńız múmkin:

1. Jergilikli densawlıqtı saqlaw qánigeleri/shıpkarler menen baslańǵısh jynalıst ótkeriń.

Bul sizge ideyalar oylap tabıw hám ilajıńızdı shólkemlestiriw boyınsha birge islesiwge járdem beredi.

2. Shólkemlestiriletuǵın ilaj túrin belgileń

Siz óz mámleketińizde RTKlerin erte diagnostikalaw hám emlew máselelerin talqılaw maqsetinde RTK boyınsha jámiyetin tiykarǵı wákileri qatnasıwında dóńgelek stol sawbetin ótkeriwńiz múmkin:

- Ánjuman yamasa dóńgelek stol sawbetin ótkeriw arqalı mápdar táreplerdi, pikirleslerińizdi hám basqa densawlıqtı saqlaw qánigelerin tartıw arqalı erte diagnostikalaw ushın úlken imkaniyatlar jaratıwıńız múmkin
- Erte diagnostikalaw hám medicinalıq járdem alıwdıń áhmiyeti haqqındaǵı temalar menen tanıstırıwda tiykarǵı bayanatshılardı qosıń,sonday-aq, tırlawshılar uchın sawallar beriw imkaniyatın jaratıń.
- Siz erte diagnostikalaw boyınsha sońǵı izertlew nátiyjeleri hám tiyisli statistikalıq maǵlıwmatlar menen bölisiwńiz múmkin
- Siz ilajda qatnasıwshılardıń diqqatların belgili bir tema yamasa jaǵdayǵa yaqi biraz keńirek bolǵan barlıq RTK túrlerin erte diagnostikalaw temasına qaratıwıńız múmkin

**Revmatism & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

- Ilaj sheńberinde qatnasıwshılardı kishi toparlarǵa ajıratıp, aqlıy hújim yamasa diskussiyadan ibarat sekciyalıq sabaqlar hám seminarlar ótkeriwińiz múmkin
- Siz ilajǵa siyasatshılardı, jurnalistlerdi hám densawlıqtı saqlaw qánigelerin mirát etiwıńiz múmkin
- Buniń ushın misal retinde 2-3. bólimde kórsetilgen Portugaliyanıń Lissabon qalasında ámelge asırılǵan jumıslardı keltiriń.
-

3. Ilaj ótkeriletuǵın waqıttı belgileń

Global dárejede kampaniyanıń iske túsiriliwi EULAR kongressinde (14-iyun kúni) bolıp ótedi, bir waqıttıń ózinde Ispaniyada da ótkeriledi. Jergilikli dárejede ilajdı úlken áhmiyetke iye bolǵan Pútkiljáhán artrıt kúni yamasa milliy xabardarlıq kúni ótkeriwdi usınis etemiz.

Ilaj waqıtı da oǵada áhmiyetke iye – barlıq tiykarǵı miymanlar hám bayanatshılardıń dóńgelek stol sáwbeti yamasa ánjumanda qatnasıwı támiyinleniwine itibar qaratıń.

4. Ilaj ótkeriletuǵın orındı belgileń

Eger siz dóńgelek stol sáwbeti yamasa ánjuman ótkeriwdi rejelestirip atırǵan bolsańız:

- Májlisler zalı, ánjumanlar zalı yamasa usıǵan uqsas orındı;
- Bayanatshılar ushın ajratılatusıń orın, tıńlawshılar ushın bolsa ánjuman (dóńgelek stol) átirapı yamasa auditoriya usılında jaylastırıwdı belgilep alıń.
- Ilajıńız sheńberinde qatnasıwshılardı kishi toparlarǵa ajıratıp, ótkeriw ushın jeterlishe orın hám stol-stullar bolıwın inabatqa alıń.
-

5. Adamlardı ilajıńızda qatnasıwǵa mirát etitiń

RTKleri boyınsha jámiyet aǵzalarınıń qatnasıwına da kewil bóliń. Ilajıńızda qatnasatusıń bayanatshılar sanı hám kimler qatnasatusıńı haqqında oylap, olarǵa aldınnan eskertip qoyıń.

Siz adamlardı elektron pochta arqalı mirát etiwıńiz múmkin.

Mirátnamańız qısqa, anıq hám iqsham bolıwı hám tómedegi maǵlıwmatlardan ibarat bolıwı lazim:

- Ilaj ótkeriletuǵın orın, sáne hám waqıt
- Jıynalısstıń kún tártibi
- Kiyiniw dress kodı boyınsha maǵlıwmatlar (eger zárúr bolsa)
- Mirátnamada ózińiz benen baylanıw ushın kerekli maǵlıwmatlardı kórsetiń, mirát etilip atrǵan adamlar menen baylanıw ushın zárúr maǵlıwmatlardı sorıń.

7.0 Pútkiljáhn artrit kúni

Bul bólimde 2017 jıldıǵı Pútkiljáhn artrit kúni iskerligine tiyisli maǵlıwmatlar berilgen bolıp, olar elede keńirek bolǵan «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısın» kampaniyasına sáykes túrde sáwlelendirilgen.

Pútkiljáhn artrit kúni (PAK) – bul revmotoid artrit hám osteoartrit kibi kópshilikke jaqınnan tanıs bolǵan keselliklerden baslap, fibromialgiya kibi RTKlerdiń onsha tanıs emes formaları menen awırǵan insanlar mashqalaları haqqında xabardarlıqtı asırıwda adamlardı óz-ara birlestiretuǵın global baslama bolıp tabıladı.

Hár jılı 12-oktyabr Pútkiljáhn artrit kúni dep tán alınǵan. PAK elede keńirek bolǵan «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısın» kampaniyasınıń bir bólimi bolıp tabıladı.

PAK maqsetleri:

- Medicinalıq jámiyetler, RTKlerine shalınǵan insanlar hám keń jámiyetshilik arasında RTKleri haqqındaǵı xabardarlıqtı asırıw
- Qarar qabil qılıwshılardı RTKleriniń aqıbeti hám olardı jeńillestiriw boyınsha kóriletuǵın shara-ilajlar haqqında xabardarlıqtı asırıw arqalı ǵalabalıq siyasatqa tásir ótkeriw
- RTKlerine shalınǵan adamlar hám olardıń tiyisli ǵamxorlıq alıwı ushın móljellengen keń kólemli qollap-quwatlaw sisteması haqqında xabardar qılıw

Pútkiljáhn artrit kúni menen baylanıslı háreketler orayında – kampaniya videoroligin tayarlaw hám tarqatıw salmaqılı orın tutadı.

Video adamlardı densawlıqtı saqlaw tarawı qánigesi hám shıpaker menen erte baylanıs ornatiwǵa úndeydi hám erte diagnoz qoyıw hám durıs emlew áhmiyetin jáne bir márte tastıyıqlaydı. Bul video PAK veb-saytında hám sociallıq media kanallarda 12 oktyabrden baslap kórsetile baslaydı hám jergilikli iskerlikte paydalanıwıńız ushın usınıladı (12 oktyabrge shekem embargo astında).

Pútkiljáhn artrit kúni yamasa oǵan jaqın sánelerde «Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanısın» ilajların ótkeriw haqqında oylap kóriń, sebebi bul xabardarlıqtı asırıwǵa járdem beretuǵın ájayıp platforma bolıp tabıladı.

Ótinish, biz sizdi rásmiy PAK veb-saytı, Facebook hám Twitter kanalları arqalı qollap-quwatlay alıwımız ushın kampaniya menen baylanıslı hár qanday iskerligińız haqqında bizge xabar beriń.

**Revmatism & tayanısh-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanısın**

8.0 Paydalı baylanis mağlıwmatları

Tómende paydalı baylanislar dizimi keltirilgen. “Hesh keshiktirmeŇ, búgin baylanisın” akciyası yamasa onı qalay qollap-quwatlawırız haqqında sawallarıńız bolsa, bizge múrājaat etiń.

Maria Batziou, EULAR Sekretariati
Proyekt kordinatori

Tel: +30 694 623 2776
Email: Maria.Batziou@eular.org

Birte Gluesing, EULAR Sekretariati
Proyekt menejeri

Tel: +49 228 962 12 83
Email: Birte.Gluesing@eular.org

Lydia Tchambaz, EULAR Sekretariati
Ijrochi direktor o'rinbosari

Tel: +41 44 716 30 33
Email: Lydia.Tchambaz@eular.org

Ursula Aring, EULAR Sekretariati
Aloqa menejeri

Tel: +41 44 716 30 38
Email: Ursula.Aring@eular.org

Bárshege járdemińiz ushın minnetdarshılıq bildiremiz!

Biz siz benen keleshekte erte diagnostikalaw haqqında xabardarlıqtı asırıw hám RTKlerine shalıngan insanlardıń ómir súriw dárejesin jaqsılawğa járdem beriw ushın birge islesiwdi kútip qalamız.

**Revmatism & tayanish-háreket sisteması keselliklerine qarsı birgelikte gúresiw
#BúginBaylanisın**

 100179. Toshkent shahar, 2-Chimboy ko'chasi,
Talant tor ko'chasi, 3-uy (RIPIATM)

 +99871 229-38-40

 +99855 503-06-82

 [pediatry.uz](https://www.instagram.com/pediatry.uz)

 Republican Specialized Scientific Practical Medical
Center of Pediatrics
<http://pediatriya.uz>